

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 98 (13.928)

Trst, četrtek, 6. junija 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Razblinil se je strah pred ultimatom Veljka Kadrijevića V Beogradu o problemu razdruževanja Slovenije

Pričakovanje ob današnjem zadnjem srečanju predsednikov republik
Opozicija napadla Miloševića, ki je kriv za srbsko osamitev

BOGO SAMSA

Ljubljana — Povsem nenapovedano so se včeraj sestali najvidnejši predstavniki Slovenije predsednik Milan Kučan, predsednik vlade Lojze Peterle in član zveznega predsedstva Janez Drnovšek z zveznim vladnim predsednikom Antejem Markovićem, obrambnim ministrom Veljkom Kadrijevićem in pravosodnim ministrom Vladom Kambovskim. Sestanek je bil v Beogradu. Uradno niso napovedali niti dnevnega reda in je bilo samo rečeno, da se bodo o dnevnem redu dogovorili na začetku. Vse to je seveda vzbudilo nekoliko preplaha, saj je vzbujalo asocijacije na izsiljevanje in vojaške ultimete.

Nekoliko je pomiril ozračje predsednik Kučan, ki je še pred povratkom iz Beograda izjavil slovenski televiziji, da je sestanek odgovor na predlog slovenske vlade, da se pogovori o načinu uresničevanja slovenske plebiscitne odločitve. Te sklepe Slovenija želi realizirati na tak način, da ne bi škodila interesom drugih republik in da ne bi ogrozila miru in varnosti v Evropi, kar pa je žal v teh kriznih razdobjih možno. Zato so se pogovarjali o tem, kako bi zagotovili normalno odvijanje življenja, uresničitve plebiscita in zagotovitev drugih interesov v Jugoslaviji. Pokazala se je pripravljenost zveznega izvršnega sveta za reševanje teh problemov in za nadaljevanje konkretnih razgovorov.

Najbolj aktualno pa je bilo vprašanje armade tudi zato, ker se približuje nov vpoklic vojaških obveznikov. Odločitev o tem pa sprejema slovenska skupščina in je zvezna vlada

pokazala nepripravljenost, da sprejme pobudo za obnovev take razprave.

Takoj po povratku iz Beograda se je sestalo slovensko predsedstvo v razširjenem sestavu in seveda preučilo podrobnosti razgovora in razne možnosti, ki iz teh razgovorov izhajajo.

Predsednik Kučan je tudi povedal, da se včeraj (razen obrobno) niso pogovarjali o zveznem proračunu, ker so o tem že govorili v ponedeljek na sestanku republiških predsednikov z zveznim in da je takrat povedal slovensko stališče podpredsednik vlade Ocvirk. Zvezni proračun je prav gotovo eden izmed osnovnih vzrokov spora. Zvezna vlada je izdelala proračun, ki predvideva izdatke v višini 138 milijard dinarjev. Polovica gre za potrebe armade, ali 68 milijard. Armada pravi, da je občutno znižala svoj delež v skupnem narodnem dohodku in da znaša njeno breme samo še 3,45 % narodnega jugoslovanskega dohodka, medtem ko je prej dosegel celo pet odstotkov. Za modernizacijo načrtujejo samo 10,5 milijarde dinarjev, zaradi česar bodo tovarne vojne industrije delale s 47 odstoto zmogljivostjo, proti čemur je takoj protestirala BiH, kjer je največ takih tovarov. Armada pravi, da so znižali plače, mirodopski sestav pa je zmanjšan za 26 odstotkov.

Za invalidske in borbevske penzije je potrebnih 20,7 milijarde, potrebne so milijarde za tečajne razlike in nekaj sredstev za gospodarske intervencije.

Toda republike več ne vplačujejo v zvezni proračun in zvezna vlada rešuje armado v bistvu s posegi v monetarni

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Še tri dni do referenduma o preferencah Vedno bolj jasna opredelitev stališč glede glasovanja

RIM — Tri dni pred nedeljskim referendumom, ko se bodo Italijani odločali o tem, ali naj v bodoče na volitvah oddajo eno samo preferenco, ali pa naj ostane v veljavi dosedanja sistem več preferenc, se stopnjuje število izjav posameznikov in organizacij, ki zavzemajo do tega vprašanja določeno stališče. Na vsak način je več takih, ki se zavzemajo za spremembo volilne zakonodaje in s tem za oddajo enega samega preferenčnega glasu, pri tem pa vsi ti tudi opozarjajo na pomen tega referenduma.

Med tistimi, ki so se izrekli za »DA«, je tudi demokristjanski senator Leopoldo Elia, ki istočasno poudarja, da je sodelovanje na referendumu »moralna obveznost, saj ta vprašanja zadevajo pomembne vidike institucionalnega življenja v državi.« V vrstah KD je za »DA« tudi senator Rosati, ki svojo odločitev utemeljuje s tem, »da so ga pri tem bolj prepričali argumenti tajnika PSI Craxija, kot pa utemeljitve predstavnikov iniciativnega odbora za razpis referendum.« Tudi po mnenju poslanke Fumagallijeve (KD) je »glaslo

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Dolžnost in pravica

VOJMRIR TAVČAR

V tem zadnjem tednu tik pred nedeljskim glasovanjem, na katerem bodo italijanski državljani z referendumom odločali o številu preferenčnih glasov na volitvah za poslansko zbornico, se je volilna kampanja nekoliko razžvelela, čeprav še zdaleč ne dosega intenzivnosti in tonov, ki smo jih vajeni ob upravnih in ob političnih volitvah. In polemike so se razvele bolj ob vprašanju udeležbe na referendumih, kot pa ob vsebinskem problemu, kako glasovati.

Nedvomno je precejšnja mlačnost in dokaj skromna angažiranost predvsem posledica dejstva, da nedeljski referendum zadeva samo majhen del vprašanja reforme italijanskega volilnega sistema, ker se omejuje na število preferenčnih glasov pri volitvah za poslansko zbornico, saj ustavno sodišče ni sprejelo ostalih dveh referendumov, ki so zadevali senat in možnost neposredne izvolitve županov.

A vrnimo se k nedeljskemu glasovanju. Po dosedaj veljavnem zakonu lahko vsak upravičenec odda tri ali štiri preferenčne glasove. Če bo sprejet predlog pobudnikov referenduma in bo prevladal DA, pa bo potem vsak volilec lahko oddal samo en glas in bo moral na glasovnico napisati priimek izbranega kandidata. Po mnenju fronte za Da se na ta način lahko vsaj delno prepreči ponaredbo volilnih izidov in se prispeva k moralizaciji italijanskega javnega življenja. V utemeljevanju svojih stališč se pobudniki referenduma in zagovorniki DA sklicujejo tudi na nekatere ugotovljene primere volilnih goljufij na Neapeljskem.

Fronta za Ne, ki sicer združuje veliko manj pestro paleto sil, pa trdi, da bi se z enim samim preferenčnim glasom še zvečala oblast političnih tajništva pri določanju kandidatur, da bi bili prikrasani za volilno pravico nepismeni in da bi se prav tako lahko nadzorovalo in usmerjalo glasovanje kot v primeru sedanjega števila možnih preferenčnih glasov.

Kot v vsakem referendumu, pri katerem je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti z Da ali Ne in je torej problem postavljen izrazito shematično, črno-belo imata oba tabora prav v delu svojega izvajanja, sta prepričljiva v delu svojega utemeljevanja, manj prepričljiva v nekaterih drugih delih. Kot že v nekaterih primerih, tudi tokrat italijanska politična izkušnja dokazuje, da referendum ni rešitev nekega problema, pač pa le reakcija na neresevanje in zavlačevanje. Nobenega dvoma ni - to priznavajo vsi - da italijanski volilni in politični sistem potrebuje korenitih reform. Toda doslej teh reform ni bilo. In na to zavlačevanje so pobudniki odgovorili z referendumom, da bi spodbudili iskanje primernih rešitev.

Zato z nedeljskim glasovanjem, tudi če bo prevladal DA, problem italijanskega volilnega sistema ne bo rešen. Bodo pa volilci dali političnim strankam in tistim, ki jih zastopajo v parlamentu, nedvoumen znak, da si želijo korenite reforme, ki naj prispevajo k moralizaciji sistema.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sovjetska družbena in gospodarska kriza na dramatičnem razpotju Gorbačov v Oslu prosil za pomoč Zahod Papež na Poljskem pa podprl Litovce

OSLO, VARŠAVA — Sovjetska zveza se nahaja na dramatičnem razpotju. To je prevečalo z včerajšnjega posega Mihaila Gorbačova ob sprejemu Nobelove nagrade za mir v Oslu, še bolj pa iz besed poveljarja rimskokatoliške Cerkve v poljski Lomzi, kjer je podprl Litvo, v Bialystoku, kjer je ožigal komunistično lastninstvo proizvodnih sredstev in v Olsztynu, kjer je v bistvu priznal dokončnost vzhodnih poljskih meja.

Gorbačov je v svojem posegu pred Nobelovim odborom spregovoril o kritičnem obdobju, ki ga sedaj preživlja perestrojka. Ponovil je že znana stališča o uresničevanju tržnega gospodarstva, ob tem poudaril, kako je nedavni sporazum Kremlja z devetimi najpomembnejšimi sovjetskimi republikami pravo izhodišče za premostitev družbene in gospodarske krize, ki pretresa Sovjetsko zvezo. Sovjetski partijski in državni poveljar pa je obenem Zahod zaprosil, naj v svojo korist pomaga Sovjetski zvezi, da premosti sedanjí težki položaj. Če izvezamemo

proteste pribaltskih emigrantov, Židov, Afgancev in Zakavkazijcev, je Mihail Gorbačov nedvomno prepričal Zahod, da skuša v splošno korist vsega sveta rešiti domače in mednarodne zaplete. To nesporno dokazuje včerajšnja Busheva privolitve, da se Gorbačov udeleži londonskega vrha sedmih industrijsko najbolj razvitih držav Zahoda. Da Bush nedvomno verjame v Gorbačova dokazuje tudi vest, da se bo od 25. do 27. junija v Moskvi sestal z Mihailom Gorbačovom.

To idilo ni skazila niti groba provokacija rdeče armade v Vilnius. Še več, včeraj je v Oslu Gorbačov ponovil tezo iz letošnjega januarja, da o posegu vojske ni bil obveščen, še manj pa, da bi tak poseg ukazal.

Zahod lahko tem trditvah Mihaila Gorbačova še verjame, saj je prepričan, da lahko le enotna Sovjetska zveza zagotovi trajnejši mir. Povsem drugačnega mnenja pa so tisti narodi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sovjetski voditelj Gorbačov s predsednico norveške vlade Brundlandovo

Z nekaterimi dodatnimi olajšavami vlada popravila svoj davčni manever

RIM — Zmanjšanje javnega deficita bo ravno tolikšno, kot ga je v svojem gospodarskem manevru predlagala vlada, zato pa bodo manjše dohodke zaradi amandmajev k temu manevru na eni strani nadomestili drugi dohodki zaradi povečanja davka IVA za nekatere proizvode. Tako bo zaradi drugačnega računanja davkov za plovila, terenska vozila, prenosne telefone in kreditne kartice državna blagajna tanjša za približno 400 milijard lir, ta primanjkljaj pa bo podjetje Italija krilo z višjim davkom IVA za nekatere izdelke in tako v blagajno dobilo 436 milijard lir.

Po novem bodo oproščeni plačila dodatnega davka lastniki »normalnih« osebnih avtomobilov s pogonom na vsa štiri kolesa, pri plovilih pa bosta veljala dva kriterija: dolžina in starost. Starost plovila je bila razdeljena na tri stopnje in tako bo davek za plovila starejša od pet let manjši za 15%, po desetih letih za 30 in po 15 letih za 45 odstotkov. Dodatnega davka, kot je povedal podtajnik v finančnem ministrstvu De Luca, ne bo treba plačati za pomožne in reševalne čolne, če so na plovilih, za katere se že plača dodatni davek. Dodatno 50-odstotno zmanj-

šanje davka je predvideno za plovila do dolžine 8 metrov, ki so last stalnih prebivalcev Benetk in jih uporabljajo le na tamkajšnjem področju. S tem bo v državni blagajni približno 220 milijard manj, olajšave za vozila s pogonom na vsa štiri kolesa pa za državo pomenijo 20 milijard »izgube«.

Kar zadeva kreditne kartice, pri katerih je bila v prvotnem predlogu predvidena obdavčitev 30.000 lir letno, bodo morali lastniki kartic za vsako plačilo nad 50.000 lir plačati 500 lir davka. Dohodek bo zato manjši za približno 75 milijard, za 12 milijard manj pa bo v državno blagajno prišlo tudi od obdavčitve letal, kjer so zdaj oproščeni davka poleg rednih linijskih poletov tudi charterski poleti in pilotske šole. Kar pa zadeva prenosne telefone, so davka oproščeni nepokretni in slepi.

Ves ta »primanjkljaj« pa bo država nadomestila z višjim davkom IVA na zmrznjene in sveže ribe, na hrano za domače živali in na videokasete, gramofonske plošče in magnetofonske kasete in tako »nabrala« 436 milijard.

O teh spremembah, ki so jih pripravili v finančni in zakladni komisiji, bodo v senatu glasovali v sredo.

Pri Pesku
policija
zasačila
tihotapca
orožja
iz Kosova

NA 5. STRANI

Po hudih torkovih pouličnih manifestacijah, ki so zahtevale smrt šestih oseb V Alžiriji Bendžedid oklical izredno stanje Vlada je odstopila, volitve pa so preložili

ALŽIR — Po hudih torkovih pouličnih nemirih, ki so zahtevali smrt šestih oseb in najmanj 700 ranjenih, je včeraj predsednik Alžirije Šadli Bendžedid oklical izredno stanje za štiri mesece, sprejel ostavko svoje vlade in preložil demokratične parlamentarne volitve, ki so bile programirane za 27. junij.

Stanje v Alžiriji je že vrsto let tlelo pod pepelom, torkov izbruh pa je bila le logična posledica nasprotij in problemov, katerih se ni lotil nihče. Na torkovi protivladni manifestaciji islamskih fundamentalistov, ki so hoteli pred volitvami protestirati proti medli reformistični politiki predsednika Bendžedida in njegovih sodelavcev, je protest degeneriral in policija je streljala na razjarjeno množico. Organizatorji protesta, pripadniki fronte za rešitev islama (FIS) so včeraj oklicali splošno stavko, da bi protestirali proti torkovi represiji ter napovedali vrsto drugih akcij.

Včeraj je vojska povsem zasedla strateške položaje v Alžiru ter nadzorovala mesto (na sliki AP), tako da ni prišlo do incidentov. Včeraj je prvič po incidentih tudi javno spregovoril predsednik Bendžedid, ki je poudaril, da se proces demokratizacije ne bo ustavil in da so demokratične parlamentarne volitve, na katerih bo nastopilo kakih 40 strank, le preložene. Obenem je dejal, da bo čimprej sestavil »prvo pluralistično vlado v zgodovini Alžirije«.

Povojna zgodovina Alžirije je kar se da razgibana. Kot francoska kolonija se je uprla okupatorjem leta 1954, nakar je Francija odposlala v Alžirijo skoraj pol milijona vojakov. Razvnela se je vojna, ki je zahtevala smrt kakih 170 tisoč oseb in ki se je zaključila leta 1962 z razglasitvijo samostojne Alžirije pod vodstvom predsednika Ben Bele. Le tri leta kasneje je z državnim udarom prevzel oblast Bumedjen, kateremu je sledil Bendžedid, ki je šel na pot zmerne demokratizacije.

Sen. Boldrini spet potrjen za predsednika združenja ANPI

BOLOGNA — S potrditvijo na predsedniškem mestu senatorja Arriga Boldrinija se je včeraj v Bologni zaključil XI. državni kongres združenja bivših borcev VZPI (ANPI), ki trenutno šteje 144.000 članov.

Kongres, ki je trajal štiri dni, je bil večkrat polemichen, po svoje pa tudi prelomen. Delitev komunistične stranke seveda ni prešla neopazno, saj je bil ta eden glavnih diskusijskih argumentov kongresa. Polemični toni so se celo stopnjevali, da je celo bila enotnost ANPI v nevarnosti. Le zadnji dan se je problem pozitivno rešil.

Boldrini je namreč v svojem zaključnem posegu pozval bivše partizane k enotnosti in k obojestranskemu spoštovanju.

V sklepnem dokumentu je med drugim rečeno, da današnja Italija »ni tisto, za katero so se partizani borili« in da »ustave ni treba na novo napisati, vendar jo je treba le upoštevati.«

Izraelski napadi zahtevali vrsto smrtnih žrtev

TEL AVIV — Včerajšnji tretji izraelski letalski napad v zadnjih 48 urah na objekte v južnem Libanonu je zahteval smrt treh oseb, tako da se je število mrtvih v teh »blitzi« povečal na trideset, saj je le med včerajšnjim napadom na begunsko taborišče Mieh Mieh umrlo 17 oseb. Mnogo je tudi bilo ranjenih.

Ti letalski napadi so dvignili vrsto protestov pri arabskih državah, saj so bile žrtve v veliki večini civilisti, v glavnem ženske in otroci.

Tokrat je bil cilj izraelskih napadov glavni štab skrajne palestinske gverilske organizacije Ljudske fronte za osvoboditev Palestine, ki jo vodi Ahmed Džibril, ki se nahaja v kraju Kfar Falus pri Sidonu, 34 kilometrov južno od Bejruta. Po uradnih trditvah izraelskega radia so bombe povsem raztrgale vojaški štab Ljudske fronte za osvoboditev Palestine, vendar pa števila mrtvih niso navedli.

Letos so izraelska letala že trinajstkrat napadla objekte v južnem Libanonu ter ubila skupno že več desetih oseb ter več sto ranila.

Trezne besede finančnega ministra Šešoka: 26. junija se bo šele začelo osamosvajanje

LJUBLJANA — Slovenska skupščina praktično zaseda nepretrgoma in kot po tekočem traku sprejema osamosvojitvene zakone, s katerimi skuša urediti čim več do 26. junija, ko poteče plibiscitni rok. Pri tem pa stvari ne gredo lahko, saj so odprta vprašanja izredno zapletena, zastrujejo se odnosi med strankami, med »pozicijo« in »opozicijo«, kot tudi znotraj Demosa a tudi v opoziciji so opazne razlike. To je deloma odraz osamosvojitvene nerazumevanja in težav, predvsem pa vedno težjega socialnega položaja ljudi, ki ga slovenska osamosvojitve trenutno ne bo izboljšala, temveč samo še zaostila.

Na včerajšnji seji skupščine je pritegnilo precejšnje pozornost in zbudilo veliko polemik in hude krvi izvajanje novega finančnega ministra Dušana Šešoka, ki je dokaj točno, po zgledu svojega predhodnika, navedel nekatere razburljive ugotovitve. Predvsem bo tudi po 26. juniju v Sloveniji v obtoku dinar, slovenski boni so natisnjeni, toda ne dajejo podlage, da bi takoj postali slovenski denar. Zanje ni nobenega kritja, tehnično so tako izdelani, da ne ustrezajo potrebam, predvsem pa bi jih v tujini nihče ne priznal. Poleg tega bi bil tak denar, ki to v bistvu niti ni, hitro razvednoten in po Sloveniji bi zavel val inflacije. Seveda Slovenija pripravlja načrt pravega denarja, katerega bi tiskali v tujini in ga ne bi bilo lahko ponarediti, za kar pa je treba izbrati ustrezno količino deviznih rezerv. Minister je še povedal, da se bo po 26. juniju šele pričelo dejansko osamosvajanje, da bo takrat JLA še ostala na ozem-

lju Slovenije, ostali bodo jugoslovanski potni listi, ne bo pa opravljeno najtežje osamosvojitveno dejanje: razdelitev premoženja in dolgov jugoslovanske države. Življenjska raven bo seveda nižja, toda za Slovenijo bo že velik uspeh, če se bo samo za 5 odstotkov hitreje razvijala kot drugi deli Jugoslavije.

Na včerajšnji seji so tudi nadaljevali razpravo o slovenskem državljanstvu, ki še vedno ni končana. Bijeta se dva koncepta: predvsem desnega krila Demosovih poslancev, ki skušajo za pridobitev slovenskega državljanstva za Neslovence postaviti izredno težavne pogoje: večletno bivanje, znanje slovenščine, potrditev državljanke pokorščine, zdravstveno potrdilo in podobno. Ključno pa je priznanje državljanstva onim Neslovcem, ki so bili v Sloveniji in so glasovali na slovenskem plebiscitu. V izjavi o dobrih namelih so jim namreč zagotovili avtomatsko priznanje slovenskega državljanstva in na plebiscitu se je izkazalo, da je velika večina volila samostojno Slovenijo. Sedaj so nekateri desni poslanci zahtevali, da bi morali dokazati znanje slovenščine, opozicija pa je zahtevala dosledno spoštovanje plebiscitnega zakona. Včeraj so se dogovorili, da ne bo nobenega izpita o znanju slovenščine in da bodo torej spoštovali plebiscitno odločitev.

Včeraj je predsednik Makedonije Kiro Gligorov govoril na že tradicionalnem sejmu opreme za civilno zaščito v Kranju. Sejem je bil vedno mednarodni,

poleg vseh jugoslovanskih republik je zajemal tudi celotno območje Alpe-Jadran. Tak je tudi ostal in tradicionalno ga je vedno odpiral eden izmed predsednikov jugoslovanskih republik. Tokrat je Kiro Gligorov govoril o demokratični in mirni ureditvi jugoslovanske krize, zavzel se je za enakopraven razgovor o bodočnosti Jugoslavije kot skupnosti enakopravnih in suverenih držav. Na devetnajstem sejmu sodeluje 260 razstavljalcev iz Jugoslavije in Evrope.

Organizirali bodo mednarodno strokovno posvetovanje na temo »Evropa in mi« in jugoslovanski seminar o ekoloških in tehnoloških nesrečah; prijavilo se je že skoraj 300 udeležencev iz vse Jugoslavije.

V soboto bo v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani prvi kongres Socialdemokratske unije Slovenije. Prišel se bo z moderno izvedbo »Internacionalne«, takoj bo opaziti razliko od nekdanjih socrealističnih časov, toda hkrati tudi jasno levo in socialdemokratsko usmerjenost. To bo stranka evropske identitete, strokovnosti, toda tudi delavska stranka, ki se zavzema za delavske pravice. V razdobju sedaj prevladujoče desnice so delavski interesi in zaščita delovnih ljudi že postali psovka, prav zato je treba utrjevati levo. Program stranke temelji na iztreženju po razdobju nacionalne evforije. Na prvem kongresu bo sodelovalo okrog 80 delegatov, prišle bodo delegacije iz raznih držav. B. S.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● V Beogradu

sistem. Slovenija pristaja samo na kotizacijo, ki bo letos v celoti znašala 4,8 milijarde dinarjev, razen nekaterih sprememb v neposrednem vplačevanju carin za uvoženo blago, ki ni porabljeno v Sloveniji.

Danes bo v Sarajevu v vili Stojčevac zaključno šesto zasedanje jugoslovanskih republiških predsednikov. Bosanski in makedonski predsednik Alija Izetbegović in Kiro Gligorov sta pripravila kompromisen predlog, po katerem naj bi bile republike suverene in samostojne, vendar pa bi del suverenosti prepuštili zvezi. V te pristojnosti naj bi spadalo skupno tržišče z narodno banko, skupnimi davčnimi načeli in seveda skupnim denarjem in carino, skupna obramba, toda ob obstoju nacionalnih armad in skupna zunanja politika ob možnosti lastne republiške zunanje politike. V bistvu gre za kompromisni predlog, o katerem je bilo že preje govor in ki odraža interese obeh republik, da sta po eni strani suvereni, po drugi pa da sta še vedno povezani v Jugoslaviji, od katere pomoči sta v marsičem odvisni.

V Beogradu se je mnogo govorilo, da je Mojmir Bulatović pričel pristajati na ta predlog in da naj bi nekaj takega govoril tujim diplomatom. Že se govori o možnosti razhajanj s trdo srbsko politiko, pa tudi o možnosti dogovorjenega metanja peska v oči tujini. Črnogorski tisk je do predloga celo žaljiv, češ da ni ne riba ne meso, da je pravo skrupulacijo.

V srbski skušnici se je včeraj razvila zelo živahna in ostra debata o Miloševićevem predlogu reševanja krize, ki seveda izhaja iz centralizirane Jugoslavije, v kateri ne bi imela Srbija prevlado. Razprava je bila izredno ostra in polemična. Poslanec vladajoče SPS Batric Jovanović je zahteval, da se »odpokliče« ameriškega veleposlanika Zimmermanna, vlado ZDA pa prijavi OZN zaradi vmešavanja v srbske notranje zadeve in zaradi rušenja srbske države. Toda demokrati so mu odgovorili, da naj ne išče nove sovražnice in skuša nepovedati vojno ZDA, ki niso napadle srbskega naroda in srbske države, temveč samo sedanje vodstvo Srbije, česar pa srbski tisk ni objavil. Takih in podobnih polemik je bilo mnogo, zlasti je postalo vroče, ko je zastopnik Muslimanov iz Sandžaka obdolžil sedanjo srbsko oblast, da izvaja pokol muslimanskega prebivalstva. Mnogo je bilo zahtev po ustanavljanju lastne vojske, srbske garde, po takojšnjem priključevanju bosanske krajine republik Srbiji. Letele so hude obtožbe na predsednika Miloševića, češ da spodbuja Slovenijo, da bi se odcepila, da se na skrivaj pogaja s Tudjmanom. Seveda je na koncu prevladala velika partijska večina in disciplina in je bil potrjen Miloševićev govor in njegovi zaključki kot srbska osnova za današnje sarajevske razgovore.

Toda tudi to je nova razpoka celo v srbski stranki, ki je na oblasti. Iz nerazumljivih razlogov je namreč odstopil predsednik skupščine Unković, za katerega trde, da je bil preveč odprt in preveč blizu študentom, ko so manifestirali na Terazijah.

Vse skupaj pa je tudi priprava na nedeljski beograjski miting, ki ga ponovno pripravlja srbska opozicija. Vuk Drašković je napovedal, da se ne bodo umaknili, dokler ne bodo uresničili osnovno zahtevo, da odstopi sedanja vlada in se razpišejo nove volitve. Poleg tega zahtevajo »minimalne plače« za vladne funkcionarje, ukinitve rdeče zvezde na zastavi, svobodo javnega obveščanja, ustanovitev srbske narodne garde. Drašković trdi, da bo zborovanje mirno, razen če milica ne bo ponovila napada, kot ga je zagrešila 9. marca.

● Vedno bolj

vanje za »DA« logična posledica zbranih prijav o težavah, ki so jih povzročila vmešavanja strank v institucije. V delnem nasprotju s strankarsko linijo pa je načelnik poslancev PSDI Caria, ki poziva k neudeležbi na referendumu, medtem ko njegova stranka poziva volilce naj se referendumu udeležijo in glasujejo za »NE«. Podtajniki PSDI Ciampaglia, ki je za bojkotiranje glasovanja, pa pravi, da je »bob-

nanje« za »DA« le posledica instrumentaliziranega spora, »ki v ničemer ne zadeva institucionalne reforme in reforme volilnih zakonov.« Odločen »NE« odhodu na volišča je včeraj izrekel tudi socialistični podtajnik Di Donato in tako potrdil strankino linijo. Di Donato je pokomentiral tudi izjave podpredsednika Višjega sodnega sveta Gallonija, ki je izjavil, da se z zmanjšanjem števila preferenc zadaja udarec mafiji. Za Di Donato so te trditve »smešne in razdražljive.« v svojih izjavah pa je spregovoril tudi o »transverzalnosti« referendumu, ki ga podpirajo tako različni politiki kot so Occhetto, Segni in Rauti. Socialistični podtajnik je še enkrat ponovil trditve, da je »neudeležba na referendumu povsem zakonita in priznana tudi z ustavo.«

Med tistimi, ki so se izrekli za »DA« je tudi predsednik senatorjev komunistične prenove Libertini. Ta sicer pravi, da je vprašanje števila preferenc relativno nepomembno, »vendar pa je nujno, da zmaga »DA«, ker si os Cossiga - Craxi morebitno zmago »NE« ali pa nezadostno volilno udeležbo, ki bi razveljavila veljavnost glasovanja, razlaga kot odločitev ljudi za avtoritarno predsedniško republiko.« V imenu DSL pa je včeraj Umberto Ranieri poudaril, da bi zmanjšanje števila preferenc prekinilo »perversni mehanizem, ki se posebej na jugu poguje tajnost glasovanja.« Ranieri še pravi, da je ravno v tem dokaz, »zakaj sta Gava in De Mita tako glasna pri izjavah, da referendum ne služi nikomur.«

Jasno stališče pa so zavzeli tudi industrijci. V nepodpisnem uvodniku dnevnika Confindustria je pod naslovom »Zakaj glasovati, zakaj glasovati DA« povsem jasno stališče, s katerim industrijci polemizirajo s PSI in ligami. Dnevnik industrijcev piše, da je za demokratizacijo bolj nevarno to, »da se skuša volilce držati daleč od volišč in jim tako preprečiti, da bi razumeli, kot pa samo dejstvo, da volilci morda ne razumejo, zakaj glasujejo.« Po mnenju industrijcev pa je ravno to danes največja nevarnost, ki grozi italijanski demokraciji, »kjer neka koalicija političnih interesov s pomočjo pomanjkljive

ve informacije želi številne volilce »zadržati« daleč od volišč.

● Dolžnost

V tem je bistvo vprašanja. In tudi zaradi tega je prav, da referendum ne propade in da se ga udeleži velika večina upravičencev. Volitve so civilna pravica, obenem pa tudi dolžnost državljanov. In škoda bi bila, da bi si to pravico napravili ob referendumu, ki bi moral biti najjasnejši izraz ljudske volje.

Posebno vprašanje pa nedeljski referendum odpira za manjšine in še zlasti za Slovence. Morebitna zmaga Da lahko prispeva k volilni uveljavitvi slovenskih kandidatov? Glede na dosedanje prakso je težko odgovoriti na to vprašanje. Prispevek k rasti celotne družbe je nedvomno prispevek k rasti in uveljavitvi manjšine, čeprav se včasih zgodi, da je trenutni interes manjšine lahko tudi v nasprotju z interesi družbene rasti. Doslej smo v italijanskem parlamentu Slovenci imeli samo nekaj poslancev in vsi so bili izvoljeni tudi s solidarnostno pomočjo naprednih italijanskih volilcev. Ob enem samem preferenčnem glasu (tudi ker so manjšinski priimki za večinskega državljanca nenavadni) bo najbrž težje, če ne nemogoče izvoliti parlamentarca. Toda bistvo problema ni v tem: bistvo je v dejstvu, da sedanji sistem in sedanji mehanizmi ne omogočajo Slovcem v Italiji, da bi imeli zadostno politično zastopstvo. In dokler ta problem ne bo rešen, dokler manjšini ne bodo zajamčene vse pravice, bo možnost izvolitve slovenskega parlamentarca vselej pogojena z dobro volje tega ali onega dela večinskega naroda.

Tudi zaradi tega slovenski volilec v nedeljo v izbiranju med Da in Ne naj ne bo zaveden od izrazito manjšinske problematike, pač pa naj svobodno izbira po svojem mišljenju in prepričanju. Politično zastopstvo Slovencev ni problem, ki bi ga referendum lahko preveč pogojeval, saj je to vprašanje, ki ga je treba rešiti z drugačnimi sredstvi, predvsem pa s politično vo-

ljo večine, da prizna in ovrednoti manjšino samo in prispevek, ki ga ona daje tej družbi.

● Gorbačov

Sovjetske zveze, ki so jih s silo in proti njihovi volji anektirali. Tega se dobro zaveda tudi papež Janez Pavel II., ki je včeraj v Lomzi, le dober streljal od poljsko-litovske meje izrazil željo, da bi obiskal »domovino svetnikov, mučencev in herojev«, ta »okrog krščanstva na Pribaltiku«. A le na zasebnem srečanju z litovskimi voditelji je poudaril pravico vseh narodov do samoodločbe. Tudi v Vatikanu preveva »realpolitik«, le da se papež dobro zaveda, da je nemogoče zaustaviti želja in hotenj narodov. Na uradnem srečanju z litovskimi romarji jih je zato nagovoril: »Ljubljani Litovci, Kristus je z vami. Z vami je Marija, milostna mati. Z vami je Cerkev, z vami je papež.« Wojtyła je torej prepričan, da bo prej ali slej obiskal »litovske brate« in to ne med obiskov Sovjetske zveze, ker Litva ni njen del. Na srečanju z litovskimi verskimi in političnimi voditelji je papež zgovorno navedel, da sami sovjetski voditelji obojajo sporazum Ribbentrop-Molotov, ki je nasilno zatrl svobodo in neodvisnost pribalskih republik.

Če je dan prej papež spregovoril o zapovedih »ne ubijaj«, »ne nečistuj« in »ne želi svojega bližnjega žene«, je včeraj v Bialystoku spregovoril o sedmi božji zapovedi. Zanj pa zapoved »ne kradi«, ne pomeni samo prilasčanje tuje lastnine, temveč tudi uresničitev pravičnega gospodarskega sistema. Ob obsodbi komunističnega lastninja pa je papež obsodil tudi kapitalizem in se zavzel za socialni nauk, ki ga uči Cerkev.

Papež Janez II. na svojem obisku po Poljski ne gleda na trenutne politične koristi, njegova vizija je dolgoročnejša od vizije zahodnih politikov. Padec komunističnih režimov na Vzhodu obeta Cerkev bogato žetev, ki bo uspešna, le če bo razumela hotenja ljudi in ljudstev. V ta okvir spadajo tudi pravice spravljive besede do pravoslavja in trditve, da so bili stoletni spopadi »zlodjevo« delo.

ČE SE DROGIRAŠ, SE UNIČUJEŠ

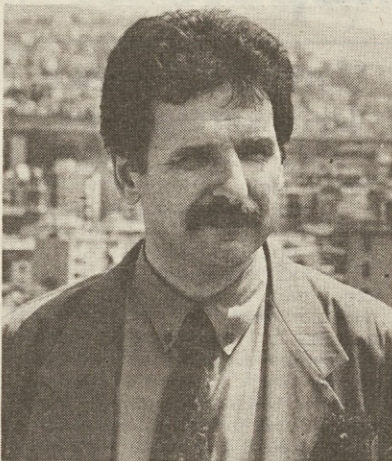
Mnenje Tersarja (PSI) in Budina (DSL) o nedavni pobudi deželne uprave

Deželni osnutek za razvoj Krasa: zakon ali pa samo finančni ukrep?

Deželna vlada je pred nekaj dnevi odobrila zakonski ukrep za razvoj Krasa, ki vsebuje nekaj obvez iz političnega sporazuma o protivednostih za sinhrotron. Gre za osnutek, ki daljnoročno namenja Kraški gorski skupnosti 22 milijard lir za nekatere izredne posege, med katerimi prednjači dokončna preureditev nekdanjega begunskega taborišča na Padričah v neke vrste trgovski in obrtniški center, kjer bi našle mesto tudi strukture za kulturne in športne dejavnosti. Zakon ne določa, kdo bo ta center upravljal (KGS ali kaka druga ustanova) in govori le o petnajstih milijardah lir, ki pa po vsej verjetnosti ne bodo zadostale za uresničitev tega vsekakor važnega in zanimivega projekta. Druga zajetnejša investicija (ena milijarda in šesto milijonov lir) pa zadeva novo občinsko izpostavo vzhodnokraškega rajonskega sveta, ki naj bi jo zgradili na Opčinah. O tem načrtu, ki je svojčas že povzročil precej polemik, se govori in razpravlja že precej let, sedaj pa kaže, da je tik pred startom. Dežela bo izredna sredstva za novo izpostavo direktno dodelila Občini Trst.

Zakonski osnutek, ki ga je oblikoval odbor za prostorsko načrtovanje Gianfranco Carbone, je že vzbudil zanimanje in precejšnjo pozornost javnega mnenja. Deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar in svetovalec Bojan Brezigar sta svoja stališča o tem predlogu javno iznesla na sobotnem strankinem posvetu na Opčinah, o katerem smo obširno poročali. Na tem srečanju je prišla do izraza tudi nujnost, da bo treba ta predlog na nek način vsebinsko izpopolniti. Sedaj pa smo za mnenje o tem ukrepu vprašali svetovalca Daria Tersarja (PSI) in Miloša Budina (DSL), ki se bosta podobno kot Brezigar in gotovo še drugi deželni svetovalci neposredno angažirala pri obravnavi tega normativa.

Tersar, ki je kot znano tudi načelnik svetovalske skupine PSI v deželnem svetu, nam je dejal, da je ta zakon dober in uravnotežen, ker izpolnjuje nekatere pomembne obveze deželne uprave do Krasa in do njegovega prebivalstva. »Seveda si ne smemo delati utvar, da bo ta ukrep rešil vsa odprta vprašanja na tem teritoriju, ki jih ni malo, predstavlja pa nedvomno prvi konkretni korak v to smer in torej priložnost, ki je ne smemo na noben način zamuditi. Temu zakonu bodo v

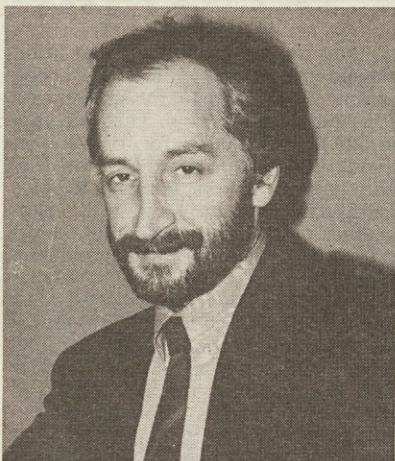

Dario Tersar

bližnji bodočnosti sledili še drugi, predvsem pa okvirni zakon o ustanavljanju deželnih parkov, med katerimi bo seveda tudi Kraški park, nam je še povedal svetovalec PSI, ki je izrazil upanje, da bodo deželna telesa pospešeno obravnavala ta osnutek, čeprav bo razprava v svetu najbrž stekla šele jeseni.

Skupščina ima namreč pred poletnim premorom na dnevnem redu spremembe deželnega proračuna ter pomembna zakona o urbanistiki in industriji. »Če ne bo zapletov in ovir bo ta zakon odobren jeseni, vsekakor pred koncem leta, razen seveda če ne bodo v komisiji in v skupščini predloženi taki popravki, ki bodo upočasnili celotni postopek, kar bi predstavljalo po našem veliko škodo«. Socialisti torej ne bodo predložili dopolnil oziroma amandmajev in se torej, kot podčrta Tersar, strinjajo s Carbonejevim osnutkom.

»Vprašanjem, ki zadevajo našo narodno skupnost in področje, na katerega smo življenjsko vezani, sledim zelo pozorno in se oglašam, ko smatram, da je to potrebno«. Po Budinovem mnenju to je ena tistih priložnosti, ki od blizu zadeva našo manjšino, »zato osnutka tako imenovanega zakona za Kras, ki sicer še ni bil uradno predstavljen — bolj kot o zakonu glede na poznano vsebino pa moramo govoriti o finančnem ukrepu — ne moremo ocenjevati izven konteksta, v katerega

Miloš Budin

sodijo tudi drugi načrtovani ukrepi in zakoni«. Denarja se vsekakor ne odklanja nikoli, predstavnik DSL pa ne bi hotel, da bi bil tokratni finančni ukrep »sredstvo s katerim nevtralizirati naše zahteve npr. v zvezi z zakonom o parkih«. Osnutek slednjega zakona, ki ga je oblikovala deželna uprava, je namreč po Budinovem mnenju za naše občinske uprave nevaren, ker jim jemlje pristojnosti na področju uporabe teritorija oziroma urbanistike.

»Zato mislim, da ne bo mogoče ločevati vprašanja zaščite kraškega teritorija od posegov za njegov gospodarski in splošni razvoj. To pomeni, da bi moral zakon za Kras, če hočemo, da bo resnično zakon in ne samo finančni ukrep, prisojati Kraški gorski skupnosti poleg postavk za družbeno-gospodarske posege tudi naloge (skupaj z občinami) na področju projektiranja zaščite in ovrednotenja Krasa«. V tem smislu so bile, kot nam je povedal Budin, podpisane tudi obveze za sinhrotron. Finančne postavke v sedanjem neuradnem osnutku deželnega odbora namreč po mnenju Demokratične stranke levice izpolnjujejo samo delno tiste sprejete obveze oziroma naše objektivne potrebe, prava politična bitka pa se bo po mnenju te stranke odvijala okrog zakona o parkih, ko se bo stvarno odločalo o pristojnostih kraških občinskih uprav in o realni vlogi Kraške gorske skupnosti.

S.T.

Volilna zborovanja še danes in jutri

Nekoliko živahniješe pobude za referendum

Volilna kampanja za nedeljski referendum o številu preferenc za poslansko zbornico, ki se bo uradno zaključila jutri popoldne, zadobiva tudi v naši pokrajini nekoliko živahnije in polemične tone. Tudi pri nas smo vsekakor priča soočanju med pristaši »da«, ki se borijo za eno samo preferenco in med tistimi (v glavnem gre za socialiste in socialdemokrate), ki pozivajo ljudi k bojkotu in govorijo o nepotrebnosti tega ljudskega glasovanja. Pristaši »ne« se v tej volilni kampanji ne oglašajo ali jih enostavno vsaj na Tržaškem ni.

Poziv slovenskim volilcem, naj množično glasujejo »da« je prišel s torkove skupščine zahodnokraških sekcij Demokratične stranke levice, ki je bila v občinski knjižnici v Saležu. Manifestacija je odprl tajnik zgošnje strankine sekcije »Just Pegan« Lucijan Milič, o pomenu in o vsebini referenduma pa je obširneje spregovoril član pokrajinskega tajništva Occhettove stranke Boris Iskra. Omenil je, da bi predstavljala zmaga »da« prvi in res konkretni korak na poti reforme državni inštitucij, »o kateri marsikdo zganja demagogijo, stvarnih ukrepov pa doslej dejansko ni bilo«. Ena sama preferenca za poslansko zbornico bi močno omejila nevarnost volilnih sleparij, ki so na dnevnem redu predvsem na jugu države. Referendum predstavlja državljansko dolžnost in pravico, ki jo je treba izkoristiti, je še podčrtal Iskra ter prispevek, da bomo imeli tudi v Italiji moderne in učinkovite inštitucije, ki bodo res kos novim časom.

Poziv za »da« je izdalo včeraj tudi deželno vodstvo političnega gibanja Rete bivšega palermškega župana Orlanda, ki je pri nas aktivno predvsem v Furlaniji, pred kratkim pa se je pojavilo tudi na Tržaškem. To gibanje od vsega začetka podpira stališča vsedravnega odbora za referendum, ki je imel prav včeraj na sedežu tiskovne agencije ANSA svojo tiskovno konferenco. O pomenu zmage »da« so spregovorili Margherita Hack, Maurizio Fanni in bivši deželni odbornik KD Pio Nodari, prisotna pa sta tudi člana odbora posla-

nec DSL Willer Bordon in voditelj združenja ACLI Tarcisio Barbo. O referendumu pa bo tekla beseda tudi na drevišnji skupščini devinsko-nabrežinske DSL, ki bo ob 20.30 na sedežu stranke na trgu v Nabrežini. Govorili bodo Bordon, Perla Lusa in Darko Bratina.

Socialisti, kot rečeno, glasno pozivajo volilce, naj bojkotirajo nedeljsko ljudsko glasovanje. To so znova povedali tudi na torkovi skupščini na sedežu stranke, na kateri so spregovorili skoraj vsi najvidnejši krajevni voditelji Craxijeve stranke. Tajnik Perelli je rekel, da poziv k bojkotu referenduma ni na noben način v nasprotju z zakonom, saj sodelovanje na njem sploh ni obvezno. Ena sama preferenca za poslansko zbornico bi vsekakor po mnenju PSI še dodatno okrepila in ne ošibila vlogo strank pri izbiri kandidatov. Predsednik pokrajinske uprave Crozzoli pa je rekel, da se ta referendum ne dotika bistvenih vprašanj, ampak obrobno temo, ki je postranskega pomena za realno reformo državnih inštitucij. Pittoni pa je polemiziral s tistimi, ki po njegovem izrabljajo demokratično inštitucijo ljudskega referenduma.

Delegacija Občine Devin-Nabrežina v Ilirski Bistrici

V torek, 4. junija, sta se devinsko-nabrežinski podžupan Martin Brecelj in odbornica za kulturo Vera Tuta Ban udeležila praznika pobratene občine Ilirska Bistrica. Na županstvu ju je sprejelo predstavništvo tamkajšnje občinske uprave z županom Prosenom na čelu. Tu so se zvrstili uradni pozdravi, med temi pozdrav predstavnikov občine Opatija, s katero je Ilirska Bistrica tudi pobratena. Po uradnem delu se je razvil pogovor, v katerem je tekla beseda predvsem o možnostih utrditve že obstoječega delovanja med pobratenimi občinami. Delegacije so nato položile vence k spomenikom palim, srečanje se je zaključilo z delovnim kolisom v Mašunu.

Zaključni nastop mladih baletnikov ŠD Mladina-Križ

V soboto ob 20.30 in v nedeljo ob 18.30 bo v domu A. Sirk v Križu nastop mladih baletnikov, ki pridno vadijo, pod vodstvom Anke Kocijančič, v baletni šoli ŠD Mladina iz Križa.

Okrog 30 mladih se je na začetku leta vpisalo v baletno šolo. Nekaj jih je zaradi bolezni ali drugih razlogov odpadlo, tako bo nastopajočih na zaključni prireditvi 26.

Program, ki so ga mladi baletniki s svojo učiteljico pripravili, je zelo pester in bogat ter bo predstavljal lepo priložnost za nastopajoče, da pokažejo, kaj vsega so se med letom naučili, za starše pa zadovoljstvo in tudi osebno zadoščenje, ko bodo spremljali nastop svojih najmlajših.

Obiskali smo mlade, njihovo učiteljico in vse, ki to dejavnost s tolikšno požrtvovalnostjo spremljajo, na eni zadnjih vaj v kriškem domu, in sicer Enia Bogatac, predsednika ŠD Mladina, Marico Sedmak, referentko pri društvu za baletno dejavnost in še mame, ki sledijo tej dejavnosti z veliko zavzetostjo in s skrbjo, da bi vse poteklo v redu.

»Pripravili smo vrsto lepih plesnih točk, pri katerih se otroci zabavajo, pa tudi pokažejo vse, kar so se naučili,« nam je povedala Anka Kocijančič. Predstavili se bodo tako, v prvem delu programa s polonezo, tirolskimi in prekmurskimi plesi, z valčkom, kitajskim plesom, s plesom "can-can", nato z vajami na prostem, s solo plesom Jelke Bogatec, s plesom klovnov, Prebujenjem rožic na glasbo Ludwiga van Beethovna, še s solo točko Privid na glasbo Roberta Schumanna in za konec še z Menuetom na glasbo Mozarta.

»V drugem delu programa bomo ponovili glasbeno pravljico "Žaromil", po tekstu Ruže Peterlinove, ki jo je uglasbila Anastazija Purič, sceno pa je pripravil Josip Sigoni. Pravljico smo z velikim uspehom že prikazali na lanskoletni zaključni prireditvi.«

Naj zapišemo še, da terja tokratna prireditev zelo veliko kostumov. Društvo je dalo na razpolago blago; za izdelavo le-teh pa so poskrbeli starši sami. Nekatere mamice so jih same izdelale; druge so jih zaupale šiviljski delavnici, ki deluje v sklopu Sklada Mitja Čuk na Opčinah, kar pomeni, da so tako dali svoj prispevek tudi k delovanju te pomembne dobrotelne ustanove. (nl)

OBČINA TRST

V smislu člena 6. zakona št. 67 z dne 25. februarja 1987 objavljamo naslednje podatke o predračunu za leto 1991 in o obračunu za leto 1989 (1):

1 - podatki o dohodkih in izdatkih so naslednji (v tisočih lir):

DOHODKI		
Poimenovanje	Predvideno bilančno breme za leto 1991	Preverjanje po obračunu za leto 1989
— Upravni presežek	13.651.309	—
— Dajatve	63.411.625	55.807.592
— Prispevki in prenosi (od tega od države)	181.320.490 (156.658.224)	157.851.135 (133.993.937)
(od tega od dežel)	(23.767.891)	(22.946.246)
— Dodatne dajatve (od tega od javnih služb)	49.215.369 (22.453.400)	47.160.814 (16.763.212)
— Skupni tekoči dohodki	293.947.484	260.819.541
— Oddelitev dobrin in prenosi (od tega od države)	207.076.898 (15.565.000)	180.702.176 (6.779.531)
(od tega od dežel)	(97.705.000)	(23.932.305)
— Najem posojil (od tega za blagajniške predujme)	74.446.000 (20.000.000)	58.802.424 (—)
— Skupni dohodki na račun glavnice	281.522.898	239.504.600
— Prehodne postavke	133.388.000	46.416.968
SKUPAJ	722.509.691	546.741.109
— Poslovni primanjkljaj	—	—
SPLOŠNO SKUPNO STANJE	722.509.691	546.741.109

2 - Porazdelitev glavnih tekočih izdatkov in izdatkov na račun glavnice, povzetih po obračunu, je po ekonomsko-funkcionalni analizi naslednja (v tisočih lir):

	Splošna uprava	Izobraževanje in kultura	Stanovanja	Socialne dejavnosti	Prevozi	Ekonomska dejavnost	SKUPNO
— Osebe	20.389.899	23.795.644	978.766	50.135.816	2.051.937	1.206.224	98.558.286
— Nakup dobrin in plačilo služb	9.925.516	16.369.840	21.947	29.288.041	4.811.015	840.380	61.256.739
— Pasivne obresti	943.146	5.903.541	2.515.992	8.653.361	4.387.123	2.839.332	25.242.495
— Naposredne investicije občinskeuprave	4.350.419	7.185.869	2.354.384	67.152.756	12.279.679	183.068	103.506.175
— Posredne investicije	—	—	200.000	—	—	—	200.000
	35.608.980	53.254.894	16.071.089	155.229.974	23.529.754	5.069.004	288.763.695

3 - Dokončno stanje dne 31. decembra 1989, kakor izhaja iz obračuna (v tisočih lir):

— Upravni presežek po obračunu za leto 1989	28.393.363
— Pasivni ostanki na dan zaključka obračuna za leto 1989	13.651.308
— Upravni presežek na dan 31. decembra 1989	14.742.055
— Vsota obstoječih zunajbilančnih dolgov, ki izhajajo iz seznama, priloženega obračunu za leto 1989 (—)	—

4 - Glavni dohodki in izdatki na prebivalca, povzeti po obračunu, so naslednji (v tisočih lir):

TEKOČI DOHODKI		TEKOČI IZDATKI	
od katerih:	1.119	od katerih:	1.123
— od dajatev	239	— za osebe	557
— od prispevkov in prenosov	677	— za nakup dobrin in plačilo služb	277
— ostali tekoči dohodki	203	— ostali tekoči izdatki	289

(1) Podatki se nanašajo na zadnji odobren obračun.

ŽUPAN
dr. F. RICHETTI

Obmejna policija zasačila prebivalca Kosova z mitraljezi in municijo Orožje na meji pri Pesku

Italijansko-jugoslovanska meja, znana najprej kot odprta meja, nato pa vse bolj kot ena glavnih prometnic droge in tihotapcev mamil ter ilegalnega prehoda vzhodnih pribežnikov, postaja zadnje čase »zanimiva« tudi za tihotapce orožja. V noči med soboto in nedeljo so agenti obmejne policije pri Pesku, nedaleč od mejnega prehoda, zasačili moškega, ki je skušal ilegalno prekorati mejo. V bližnji okolici so — po krajši preiskavi — našli zaboj, v katerem je bil skrit pravcar miniarzenal orožja: dva puškomitraljeza kalašnikov, kitajski polavtomatski puškomitraljez starejše izdelave, italijanska brzostrelka spectre in več sto nabojev. Moškega, ki je doma s Kosova, so aretirali: obtožen je protizakonite posesti vojaškega orožja in poskusa izvoza orožja v tujino. Preiskovalci niso sporočili njegovega imena, ker je preiskava, ki zadobiva mednarodne razsežnosti, še v polnem teku.

Agenti obmejne policije s Peska so prestregli tihotapca z orožjem v nedeljo ob polenih zjutraj. Med enim od številnih pregledov pešpoti, ki vodijo

po gozdu in gmajni proti Jugoslaviji, so kakih 150 metrov od mejne črte zalotili približno 40 let starega moškega. Le-ta je hlinil, da je pribežnik: agentom je dal vedeti, da hoče ilegalno v Italijo. Italijanski obmejni policijski organi so v zadnjem času prav zaradi številnih ilegalnih prehodov meje poostrieli nadzorstvo ob mejni črti. Agenti pa v nedeljo niso nasledili moškemu: ko so ugotovili, da je »priebežnik« doma s Kosova, so podvomili v njegovo izjavo, in so — kljub globoki temi — preiskali bližnje območje.

Njihov trud je bil malo zatem plačan: nedaleč od kraja, kjer so ustavili moškega, so v grmu našli zaboj s pasom, ki je služil za prenos težkega tovora. Očitno se ga je hotel moški znebiti, potem ko je opazil, da so mu moške postave za petami. Komaj so agenti zaboj odprli, jim je postalo jasno, da nimajo opravka s pribežnikom, pač pa s tihotapcem orožja.

Organi obmejne policije in finančne straže, ki so sodelovali v akciji, so na včerajšnji tiskovni konferenci razkazali zaplenjeno orožje in posredovali nekaj informacij oziroma domnev o njegovem izvoru in o njegovi »končni postaji«. Na veliki mizi kasarne finančne straže pri Fernetičih so bili ob stotinah nabojev vseh sort in velikosti in ob praznih šaržerjih lepo na ogled dva puškomitraljeza kalašnikov sovjetske izdelave, kitajski različica kalašnikova z bajonetom in italijanska brzostrelka spectre. Prav ob tej brzostrelki so se preiskovalci najbolj obširno zastavili, nenazadnje tudi zato, ker bo mogoče prav preko tega »orožnega biserja« ugotoviti odkod tihotapcu orožje.

Brzostrelka spectre je strahovito orožje. V bistvu gre za izboljšano, bolj precizno različico izraelske brzostrelke luzi. Njene glavne značilnosti so izjemna natančnost, strašna ognjena moč (v nekaj sekundah izstrelji iz šaržerja petdeset nabojev kalibra 9 parabellum) in »praktičnost« (meri vsega kakih 30 centimetrov, zaradi česar je zlahka prenosna). Preiskovalci so v tiskovnem sporočilu poudarili, da je to orožje, s katerim v Italiji razpolagajo le posebni vojaški oddelki, primerno

Policiisti in finančni stražniki so dali na ogled zaplenjeno orožje (foto Križmančič)

za vsako uporabo, vključno za teroristične akcije.

Brzostrelke spectre proizvaja turinska tovarna orožja Sites. Zaplenjena brzostrelka (z registrsko številko 5053) spada v pošiljko 400 mitraljezov tega tipa, ki jo je podjetje povsem zakonito prodalo neki švicarski orožarni. Orožje je še povsem novo, še pooljeno in brez vsake brazgotine. Prav tako so povsem novi, še neuporabljeni tudi oba kalašnikova sovjetske izdelave in kitajski kalašnikov (le-ta pa je starejšega tipa).

Tržaški preiskovalci domnevajo, da je tihotapec (ali pa so to storili njegovi pajdaši) kupil orožje v tej švicarski orožarni (imena zaradi preiskovalne tajnosti niso sporočili). V švici je namreč, kot na primer v ZDA, mogoče brez posebnih težav kupiti orožje, in to ne le takomenovano orožje za lastno obrambo, pač pa tudi vojaško orožje. Vsi štirje zaplenjeni primerki spadajo v sklop bojnega orožja, prodaja katerega je v Italiji prepovedana. Sama brzostrelka spectre stane (legalno kupljena) več milijonov lir, na črni borzi pa njena cena poskoči tudi do 40

do 45 milijonov lir. Po nakupu orožja v švici naj bi ga tihotapec (ali tihotapci) pritihtapili v Italijo, in to po vsej verjetnosti pri Chiassu, kjer so pred časom že zalotili tihotapce orožja.

Tržaški preiskovalci so skoraj stodstotno prepričani, da je bil zaplenjeni miniarzenal namenjen na Kosovo, albanskim skrajnežem, ki naj bi ga uporabili proti srbski oblasti. Ob zaplembi so bili policijski izvedenci presenečeni nad »kakovostjo« orožja, kar daje slutiti, da stopa gverilski boj na Kosovu v novo, še bolj zaostroeno fazo.

Preiskava, ki jo vodi namestnik državnega tožilca De Nicolò, je vsekakor še v teku. Preiskovalci morajo namreč dobiti odgovore še na nekaj bistvenih vprašanj: odkod trije kalašnikovi, kdo in kje je pritihtapil orožje v Italijo, ali je bil to le osamljen poskus tihotapstva ali pa del široko zasnovane tihotapske akcije. Šele zatem bomo lahko vedeli ali je postala nekoč politično najbolj odprta meja med Vzhodom in Zahodom — po tihotapcih mamil in Tamilcev — »privlačna« tudi za tihotapce orožja.

Potekalo je za zaprtimi vrati

Na Deželi srečanje o uresničitvi načrta Polis

Včeraj dopoldne je bil na sedežu deželne vlade sestanek za zaprtimi vrati, ki so se ga udeležili predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti, deželna odbornika za proračun Dario Rinaldi in za načrtovanje Gianfranco Carbone, tržaški župan Franco Richetti, predsednik tržaške Trgovinske zbornice Giorgio Tombesi, predsednik tržaške Avtonomne pristaniške ustanove Paolo Fusaroli, predsednik družbe Finporto Alessandro Perelli in Enrico Randone v svojstvu predsednika družbe Polis. Na sestanku, kot obvešča posebna in dokaj skopka tiskovna nota, so razpravljali predvsem o glavnih smernicah glede izgradnje novega poslovnega centra, ki naj bi nastal na tržaškem pristaniškem območju.

Udeleženci srečanja so soglašali z oceno, da pravilna zastava vprašanja predvideva izgradnjo poslovnega centra, v katerem bi našla prostor tako novi sedež zavarovalnice Assicurazioni generali kot tudi snujoči se center off-shore, ki ga določa zakon za obmejna območja. Glede centra off-shore so med drugim potrdili, da ga bo upravljal odbor, ki ga bo ustanovila italijanska vlada.

Kot piše v tiskovnem sporočilu, bi tako zastavljena rešitev omogočila Trstu, da bi bil opremljen s sodobnim poslovnim centrom, ne da bi pri tem oškodovali razvojne možnosti in vloga tržaškega pristanišča. Vsi so nadalje soglašali, da je predlagana rešitev povsem v skladu z urbanističnimi težnjami mesta, istočasno pa dopušča, da na primernem kraju pride do uresničitve pomembnih pobud, ki jih predvideva zakon za obmejna območja.

Glede obvez urbanističnega značaja pa je bila na srečanju potrjena nujna o tesnem sodelovanju med pristaniško ustanovo (pod okrilje katere sodi celotno območje), tržaško občino in deželnim odborom. Samo tako, je bilo rečeno, se bodo končno začele uresničevati posamezne postavke programskega sporazuma, ki so ga omenjene ustanove že dosegle pred časom.

Nerešena pa so še nekatera vprašanja, ki v prvi vrsti zadevajo povezave; vendar pa bodo o teh razpravljali tudi na vsedravnih ravni. Še ne povsem definirana pa je tudi vloga družbe Finporto v tem kontekstu.

»Strahovita« brzostrelka spectre (foto Križmančič)

Govor poveljnika na slovesnosti v vojašnici »Petitti di Roreto«

Boj tržaških karabinierjev proti kriminalu in mamilom

V vojašnici »Gen. Petitti di Roreto«, kjer je tržaška komanda karabinierjev, so včeraj slovesno proslavili 177-letnico ustanovitve tega vojaškega reda. Slovesnosti so prisostvovali številni predstavniki civilnih in seveda vojaških oblasti. Častno stražo je pregledal poveljnik tržaškega vojaškega prezidija gen. Mario Ventruoto, slovesni nagovor pa je imel poveljnik tržaških karabinierjev polkovnik Gianfranco Antonini.

Poveljnik Antonini je v svojem pozdravu naglasil uspehe, ki so jih v zadnjem letu zabeležili karabinierji. Med drugim je dejal, da je Trst še vedno relativno mirno mesto, kjer pa prihaja tudi do hudih zločinov, med katerimi je prav gotovo najbolj pretresel javnost umor odbornika Cecchinija. Antonini pa je opozoril tudi na večanje majhnega kriminala, ki ga gre pripisati mamilom in drugim socialnim pogojem. Karabinierji so v zadnjih časih zaplenili kar 56.645 kilogramov najrazličnejših mamil.

Antonini je omenil tudi jugoslovansko krizo ter veliko število pribežnikov. V prvih petih mesecih letošnjega leta so karabinierji zajeli 1.263 pribežnikov in prijaviili sodnim oblastem 13 »vodičev«. Letos pa so karabinierji aretirali 74 oseb, kar je veliko več kot v prajšnjih letih, kar je treba pripisati večji pazljivosti in novim proceduralnim postopkom pri aretaciji.

Na sliki (foto Magajna) general Ventruoto pregleduje častno stražo karabinierjev.

Adele Pino na čelu UIL

Tudi sindikati so očitno spremenili vojo »moško« tradicijo in to prav v naši deželi Furlaniji-Juljski krajini. Tradicijo je prebil deželni sindikat UIL, ki je izvolil na mesto deželnega predsednika Roberta Trebbija predsednico Adele Pino.

Nova deželna tajnica UIL se bo morala v bodočih dneh soočiti s težavami, ki jih imajo v tem trenutku sindikalne federacije. Vsekakor pa gre za »dosežek« pri imenovanju, saj so imeli, kljub načelnim trditvam o spolni enakopravnosti, prav sindikati v svojih vodstvih pretežno, oziroma izključno, ženske predstavnice.

Izvolitev nove deželne tajnice se je dogodila v težnjah po spremembah v sindikalni organizaciji UIL, ki seveda ne pomeni samo spremembe v spolni »pripadnosti« tajnika. Adele Pino je zasedla svoj položaj v smislu novih težnj in smernic, njeno »prvenstvo« pa nima ideološkega značaja, čeprav ga je vredno naglasiti, ker dokazuje večjo fleksibilnost sindikata.

Po odklonilnem mnenju ANAS o tretjem predelu avtoceste

Tudi včeraj več političnih stališč o cestnem odseku Katinara-Padriče

Odklonilno stališče cestnega podjetja ANAS o načrtu tretjega odseka avtoceste med Katinaro in Padričami je sprožil v zadnjih dneh pravo »komunikejsko vojno«. Medtem ko zeleni in stranke leve opozicije slavijo zmago in zahtevajo čimprejšnjo izdelavo novega, smotrnejšega in predvsem varnejšega načrta, pa občinski možje, in od včeraj tudi možje deželne večine, na vse kriplice zagovarjajo svoje dosedanje ravnanje.

A pojdemo po vrsti. V tej »borbi za tretji odsek« so se včeraj oglašili deželni svetovalci demokratične stranke levice, deželni svetovalec zelenih Wehrenfennig in deželni odbornik za cestne povezave Di Benedetto.

Deželni svetovalci DSL Budin, Poli, Lusa in Travanut so vložili odboru vprašanje, v katerem sprašujejo, če sta predsednik deželnega odbora in odbornik za prevoze na srečanju z glav-

nim ravnateljem ANAS, ki je bilo 24. maja v Rimu, razpravljala o vprašanju hitrih cest na Tržaškem, in to predvsem v luči odklonilnega stališča ANAS o načrtu 3. odseka med Katinaro in Padričami, ki ga je cestno podjetje izdalo 8. maja. Svetovalci DSL nadalje sprašujejo Deželo za oceno sedanjega stanja cestnih povezav v tržaški pokrajini in za oceno dosedanjega dela Tržaške občine, ki ji je poverjena izvedba del. Obenem želijo izvedeti za stališče o tem vprašanju, ki ga bo Dežela iznesla na srečanju z ANAS in podjetjem Autovie Venete dne 14. junija.

Deželni odbornik zelenih Wehrenfennig v svoji interpelaciji zahteva od Dežele resen in hiter premislek o tem vprašanju, saj bi nadaljnja zavlačevanja pomenila nove stroške in zamude.

Wehrenfennig zahteva od deželnega odbora naj deželni tehnični odbor ne razpravlja o načrtu dokler ne bo izdelan nov načrt, saj bi bila razprava o projektu, ki ga je po ostrem nasprotovanju opozicije odobril tržaški občinski svet, nič drugega kot potrat časa, saj se je ANAS o njem že izrekel odklonilno. Nadalje deželni svetovalec zelenih meni, da je napočil čas za pretres tistih alternativnih načrtov, ki spoštujejo varnostne predpise in zahteve okolja; obenem želi, da bi seznanili javnost z alternativnimi projekti, ki so jih pripravile javne uprave, nazadnje pa poziva Deželo naj z lastno pobudo konkretno priporoči, da bi — po 16 letih! — končno izdelali dostojen načrt tega spornega odseka.

Povsem drugače je naravnano tiskovno sporočilo deželnega odbornika za cestne povezave Di Benedetto. Odbornik uvodoma ugotavlja, da razprave o spornem tretjem odseku hitre ceste niso bile vedno objektivne. Dežela je kot pobudnik dela svojčas že poglobljeno razpravljala o tem odseku avtoceste, ocenila je načrt in vključila vanj potrebne izboljšave. Di Benedetto napoveduje, da se bo 13. junija sestel deželni tehnični odbor, ki bo ocenil dodatno zadnjo verzijo načrta, tisto, ki jo je tržaški občinski svet odobril 9. maja. Odbornik obljublja, da bodo pri tej oceni upoštevali varnostne predpise in tudi »zahteve« okolja. Pri tem pa bo seveda tudi odklonilno stališče ANAS imelo svojo težo.

Koprski imam Maslić o muslimanski skupnosti

Prireditelji večerov v Društvu slovenskih izobražencev so v ponedeljek povabili medse vojo muslimanske skupnosti iz Kopra, imama Rasima Maslića. Gosta je občinstvu predstavil predsednik koprškega kluba »Istra« Milan Gregorič, ki je med drugim navedel nekaj podatkov o življenju muslimanske skupnosti v slovenskem delu Istre. Med drugim je povedal, da živi na Koprskem trenutno okrog 10.000 pripadnikov islamske vere.

Rasim Maslić je uvodoma opozoril, da ima zahodni svet veliko predsodkov do muslimanov. Marsikdo označuje to vero za ekstremistično in fundamentalistično. Takšni izbruhi, je poudaril predavatelj, pa nimajo nobene podlage v Koranu, sveti knjigi muslimanov. V marsikateri arabski državi se je islam izrodil; nad njim ponekod še vedno prevladujejo starodavni običaji ljudstev. Maslić je občinstvo opozoril na podobnosti med krščansko in muslimansko vero. Biblija in Koran v bistvu zagovarjata iste moralne principe. Poudaril je tudi, da pripadniki islamske religije priznavajo vse preroke, ki jih omenjata stara in nova zaveza, tudi Jezusa Kristusa, pa tudi vse t.i. »božje knjige« (od judovske Tore do Davidovih psalmov in evangelij).

Predavatelj je nato občinstvo seznanil z bistvenimi značilnostmi islama. Govoril je tudi o življenju muslimanov v Jugoslaviji in povedal, da postavljajo svojo versko pripadnost pred nacionalno identiteto. Zaradi tega lahko pripadniki islama odigrajo pomembno vlogo v tem trenutku mednarodnih sporov v državi. Večer se je zaključil z zanimivih razgovorom med gostom in občinstvom. (hj)

Uspešno poslovno leto družbe Tripcovich

Znana tržaška finančna družba Tripcovich je zaključila svoje finančno leto 1990 in ga zaključila z dobičkom, ki znaša svoto preko 8 milijard lir. Svota pomeni, da je družba povečala svoje posle za 14 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom.

Družba je svoj profit povečala tako, da je svoje posle razširila na različnih področjih, kot so prevozna podjetja in podjetja na zavarovalnem sektorju. Družba Tripcovich je sodelovala tudi pri podjetju Iniziativa Editoriale Giuliane, ki imajo svoje nadzorstvo nad tržaškim dnevnikom »Piccolo«. Družba Tripcovich nadzoruje 23 odstotkov Piccola.

Priletna ženska je bila žrtev prometne nesreče

Včeraj se je na Miramarskem drevoredu pripetila pred 12. uro nesreča, ki je primorala v bolnišnico starejšo žensko. Neznani avtomobilist jer na črtah za pešce povozil 75-letno Ognisanti Anselmo.

Vzroki nesreče še niso znani, starejša gospa pa se bo morala zdraviti vsaj dva meseca, kot so to predvideli zdravniki ortopedskega oddelka pri Katinari.

Vsekakor je včerajšnja nesreča naglasila vprašanje starejših oseb in prometa, ki očitno nista v sozvočju. Predsnočnja prometna žrtev še vedno vzbuja pomisleke in strahove.

Jutri, 7. junija 1991, bo gost slovenske komisije PSI član predsedstva Republike Slovenije

CIRIL ZLOBEC

Na sedežu Federacije v Trstu - Ul. Trento 1 - bo ob 19. uri govoril o položaju v Sloveniji s posebnim ozirom na zadnja dogajanja.

Vljudno vabljeni!

1^a FEŠTA HAPPY DAY

na športnem igrišču ŠD Sokol v Nabrežini

Spored:

jutri, 7. t. m.,	ob 20. uri srečanje na temo (svetlo bo jutri): Važnost pečenih piščancev v Združenji Evropi Spregovorila bosta: dison. Malalan dison. Devetak ples z ansamblom Happy day
sobota, 8. t. m.,	ob 20.30 ples z ansamblom Happy day ob 19.30 pavza ob 22. uri (čirka) koncert kantavtorja Francija Blaškoviča "Mens sana in malvasia istriana"
nedelja, 9. t. m.,	ob 17. uri finalni del turnirja "Jadrn" v minibasketu ob 20.30 koncert tržaške folk skupine "Zigozaina"
ponedeljek, 10. t. m.,	ob 20.30 ples z ansamblom Happy day predstavitve in ples z novo skupino E POI BASTA ...

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI
V petek, 14. t. m., otvoritev Festivala operete s Straussovo »DUNAJSKA KRI«. Dirigent Uwe Theimer. V glavnih vlogah Daniela Mazzucato, Alessandra Ruffini, Sabina Macculli, Elvio Pandolfi in Marco Camastra.

Predprodaja vstopnic od 6. do 19. t. m. za predstave, ki bodo 14., 15., 18., 20., 22., 23. in 25. t. m. pri blagajni gledališča Verdi (zaprta ob ponedeljkih).

V sredo, 24. julija, ob 18. uri bo v gledališču Verdi nastopila znana francoska pevk JULIETTE GRECO.

Jesenska simfonična sezona 1991
Pri blagajni gledališča Verdi je v teku do 30. junija vpisovanje abonmajev za reda A in S.

GLEDALIŠČE ROSSETTI
V soboto, 15. t. m., ob 20.30 bo Società Ginnastica Triestina predstavila zaključno prireditev BALETNI KONCERT.

razstave

V TK galeriji bo danes, ob 18. uri otvoritev razstave slikarja SILVIJA PEČARIČA.

V galeriji Bassanese (Trg Giotti 8) bo do 9. junija odprta razstava holandskega umetnika MARTINA HIDDINKA z naslovom Look & Say. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V tržaški občinski galeriji je na ogled razstava slikarja Corrada DAMIANIJA.

V Krožku zavarovalnice Generali v Drevoredu XX septembra 1 (I. nad.) je na ogled razstava slikarke MARI-ON WULZ.

V galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, bo do 13. t. m. na ogled razstava slikarke FLAVIE VENTOLA z naslovom »Moja Finska«. Urnik: 11-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih in nedeljah 11-13 (ob ponedeljkih zaprto).

V beneški hiši v Miljah, Calle Oberdan, bo do 13. t. m. na ogled razstava slikarja BRUNA SACCHETTA. Urnik: 18-20, ob praznikih in nedeljah 11-13.

V galeriji Rettori Tribbio 2, Ul. delle Beccherie 7/1, bo do 14. t. m. na ogled razstava slikarja MIMMA ALFARONA. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob nedeljah in praznikih 11-13 (ob ponedeljkih zaprto).

Na sedežu letovišarske ustanove v Sesljanu bodo od 14. do 29. t. m. razstavljeni ročno barvana platna in svile. Razstavljen izdelke so pripravile obiskovalke tečaja, katerega je organiziralo Združenje obrtnikov iz Trsta.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità bodo v ponedeljek, 10. t. m., ob 18.30 odprli razstavo MASSIMA NAVARRA.

koncerti

V baziliki sv. Silvestra v Trstu bo v ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 koncert skupine Camerata Triestina. Na programu Vivaldi in Mozart. Vstop prost.

Rumena hiša (Furlanska cesta 293)
Nocoj ob 20.30 bo na sporedu tretji koncert »glasbenega poletja«. Predstavil se bo ALLIONE JAZZ TRIO.

šolske vesti

Osnovna šola na Proseku vabi na zaključno šolsko prireditev, ki bo v soboto, 8. t. m., ob 10. uri v prostorih Kulturnega doma na Proseku. Vabljeni starši, sorodniki in prijatelji mladine!

COŠ M. Samsa in I. Trinko Zamejski ter otroški vrtec od Domja in Ricmanj vabijo na zaključno šolsko prireditev, ki bo danes, 6. t. m., ob 19. uri v Ricmanjih.

Otroci in vzgojiteljice iz otroškega vrta na Proseku vabijo na razstavo, ki bo v nedeljo, 9. t. m., ob 9. do 12. ure ter ob 15. do 18. ure. Toplo vabljeni!

razne prireditve

SKD Grad in Zadruga Ban priredita danes, 6. t. m., ob 20.30 na sedežu zadruge poljudno predavanje dr. Marka Pleška o delovanju svetlobnega pospeševalnika v Bazovici z naslovom SINHROTRONSKA SVETLOBA IN ELETTRA.

Godbeno društvo Prosek in pevski zbor V. Mirk vas vabita na KULTURNO - TURISTIČNO PRIREDITEV v soboto, 8. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Program: koncert MePZ Zdravilišče Dobrna, dirigent Milica Hrovatič, predstavitev zdravilišča in turističnega kraja Dobrna, zrebanje turističnih nagrad ter razstava in degustacija narodnih jedi in štajerskih vin. Vljudno vabljeni!

KD F. Venturini priredi ŠAGRO NA KRMENKI. V soboto, 8. t. m., ob 20. ure dalje ples z ansamblom Taime, v nedeljo, 9. t. m., ob 16. uri kulturni program: sodeluje Godba na pihala iz Ricmanj, TFS Stu ledi, ansambel Venturini ter Tonca in Vanka, od 20. ure dalje ples z ansamblom Pomlad, v ponedeljek, 10. t. m., ob 20. ure dalje ples z ansamblom Primorski fantje.

ŠD Mladina - baletni odsek priredi v soboto, 8. t. m., ob 20.30 in v nedeljo, 9. t. m., ob 18.30 ZAKLJUČNI LETNI NAS-TOPI v Domu A. Sirk v Križu. Vabljeni!

Pevski zbori Vesela pomlad vabijo na jubilejni 10. PRAZNIK MLADIH PEV-CEV v Finžgarjevem domu na Opčinah. V soboto, 8. t. m., bo ob 20. uri pevski koncert ob 10 - letnici OPZ Vesela pomlad z nastopom OPZ Zvonček z Repen- tabra in domačih pevskih zborov. V ne- deljo, 9. t. m., pa se bo ob 16. uri odvijala kulturno - zabavna prireditev na pro- stem. Sodelovali bodo MePZ Primorec Tabor, MePZ Sv. Jernej, MoPZ in ŽPZ Tabor, otroška folklorna skupina iz Trebč, ansambel Taime ter fantovska voklano instrumentalna skupina in zbori Vesela pomlad. Poseben gost bo znani voditelj oddaj domače zabavne glasbe na televiziji Slovenija Boris Kopitar. Poskr- bljeno bo tudi za prigrizek in dobro do- mačo kapljico.

SKD Igo Gruden - Nabrežina - 10 LET BREZ RADOVIČA, slavnostni go- vornik Miroslav Košuta, nastopata: de- kliški pevski zbor I. Gruden in moški pevski zbor I. Gruden. V nedeljo, 9. t. m., ob 18. uri v Nabrežini - dvorana KD I. Gruden.

Društvo Slovencev miljske občine priredi VESELICO v Slovenskem centru v Ul. D' Annunzio 62 v soboto, 8. t. m., ob 18. uri. Sodelujejo: vrtec, osnovna šola in Glasbena matica, gostje otroški pevski zbor od Domja pod vodstvom Suzane Žerjal. Vabljeni!

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 8. t. m. na PIKNIK, ki bo v parku Finžgarjevega doma na Opči- nah. Naši gostje bodo tudi mladi prijate- lji iz Ljubljane. V primeru slabega vre- mena bo družabnost v klubskih prostori- h. Začetek ob 18.30.

kino

ARISTON - 18.00, 20.05, 22.10 L'arma si- lenziosa, r. Bata Cengić.

EXCELSIOR - 18.45, 22.15 Attenti al lad- ro, i. Michael Lindsay.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.45, 22.00 II portaborse, r. Daniele Luchetti, i. Nanni Moretti, Silvio Orlando.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 A letto con Madonna, □

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Aquila nera.

NAZIONALE III - 15.45, 22.00 Rhonda, la bestia in calore affamata di sesso, □□

NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 Balla coi lupi, r.-i. Kevin Costner.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Program- mato per uccidere, r. Dwight H. Little, i. Steven Seagal, Joanna Pacula.

MIGNON - 16.00, 22.15 Revenge, i. Ke- vin Costner.

EDEN - 15.30, 22.00 L'infermiera e l'a- nalista, porn., □□

CAPITOL - 17.45, 22.10 Risvegli, i. Ro- bert De Niro.

LUMIERE - 18.00, 22.15 Bix, r. Pupi Ava- ti.

ALCIONE - 17.30, 22.10 Storie di amore e infedeltà, i. Woody Allen, Bette Midler.

RADIO - 15.30, 21.30 Sovraeccitazione carnale, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

čestitke

V deževnem, tipično irskem vreme- nu, je na včerajšnji dan ob 5.30 zarana (šest dni pred napovedanim rokom) prikukal na svet 3,400 kg težak kore- njak GREGOR in s svojim prihodom osrečil mamico Anico, raznežil očka Nevja in razveselil vs kontovelsko- kraško skupnost, še posebno pa odbor kraške krovne organizacije SAŽGO, ki se raduje svojega najmlajšega člana in mu želi, da bi vestno stopal po očeto- vih stopinjah, okopaval in vezal trte, upravljal traktor, frezo in tudi moto- kultivator.

Vse najboljše Lari in Darjotu ob roj- stvu male HANE želijo Sabrina in Iri- na ter Martina.

Danes praznuje 85. letnico življe- nja nono

ANGEL TURK

Še veliko zdravih let mu voščita

Katja in Aleš

Družino Anice Rebula je osrečil prvorojenček

GREGOR

Srečni mamici in očetu iskreno čestitajo

kolegi kolektiva SAFTI

mali oglasi

Trst - Ul. Baiamonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

V ŠTANDREŽU je odprl osmico Stanko Marušič. Toči belo in črno vino in nudi domač prigrizek.

V DOBERDOBU pri Dacevih, Jezerska 2, točimo belo in črno vino.

OSMICO je odprl Boris Lavriha - Dolina 233. Toči belo in črno vino.

ALDO KOVAČ je pri cerkvi v Doberdo- bu odprl osmico. Z vinom nudi tudi domač prigrizek.

V SAMATORCI št. 20 ima Colja odprto osmico.

OSMICO je odprl Stevo Zahar v Borštu. Toči belo in črno vino.

ŠTUĐENKA fant in dekle iz Piemonta s skoraj končanim študijem iščeta stano- vanje. Telefoon 226618.

PROFESORICA nudi privatne lekcije iz latinščine v mesecu avgustu kot pri- prave na popravne izpite. Telefonirati do 20. t. m. zaradi evidence in odsot- nosti v juliju na tel. št. 728601 od 14. do 20. ure.

PAR, oba domačina, išče stanovanje v najem, ne v mestu. Tel. na št. 213164 v večernih urah.

DNE 11. maja je bil pred trgovino jestvin Kukanja v Nabrežini zamenjan dežnik. Tel. 200347.

IŠČEMO moške in ženske za tajniška dela na domu. Nudimo 800.000 lir me- sečno. Prošnji je treba priložiti za 4.000 lir kolekov in jo poslati na Casella Postale 5 Angera (VA).

IŠČEMO vajenka za sezonsko delo. Tel. 410259 ob večernih urah.

TUJE predstavništvo išče v Trstu za svo- jega direktorja trosobno opremljeno stanovanje "uso foresteria". Tel. na št. 362014 med 8. in 16. uro.

PRODAM sedeseno hišo v Lonjerju v dobrem stanju. Cena 35.000.000 lir. Tel. 910148 od 12. do 14. ure.

MOTOR BMW R80GS letnik 84 prodam. Telefonirati ob večernih urah 201172.

PRODAM Fiat 500L v zelo dobrem stan- ju. Telefonirati 226274.

PRODAM nov Y10 fire 1000, 1.400 km dobljen na televizijski oddaji za 10.200.000 lir. Tel ob urah obedov na št. 212522.

PRODAM čisto novo enciklopedijo deset knjig Guida sanitaria ter nov ženski plašč št. 50. Tel. 725343 v popoldanskih urah.

PONUJA se varuška za junij. Tel. št. 310165.

IŠČEMO žensko za čiščenje stopnišča v stanovanjskem bloku dvakrat mesečno po eno uro. Tel. od 13. do 15. ure ali od 20. ure dalje na tel. št. (0481) 533908.

PRI TREBČAH prodajamo zemljišče pri- merno za poljedelstvo ali živinorejo, površina 6.700 kv. m. Tel. na št. (040) 224426 - Riviera.

Sekcija "E. Berlinguer"
Demokračne stranke levice
iz devinsko-nabrežinske občine

prireja danes, 6. t. m., ob 20.30 na sedežu sekcije na trgu v Nabrežini javno zborovanje:

REFERENDUMI O PREFERENCAH: ZAKAJ GLASOVATI DA!

O tej temi bodo spregovorili:
tajnika tržaške federacije DSL PER- LA LUSA, član strankinega deželne- ga vodstva prof. DARKO BRATINA ter poslanec in član "Vsedržavnega odbora za volilne referendume" WILLER BORDON.

Vljudno vabljeni!

razna obvestila

Združenje za zaščito Opčin vabi čla- ne in prijatelje na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo danes, 6. t. m., ob 20.30 mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

KD Lipa organizira v nedeljo, 9. t. m. sprehod v Lipico z ogledom ČERNIGO- JEVE GALERIJE. Zbirališče pri Kalu ob 9. uri. Kosilo iz nahrbtnika.

V Slovenskem dijaškem domu se nadaljuje vpisovanje v poletni center, ki ga organizira Združenje UDIESTATE v sodelovanju z Dijaškim domom. Center bo trajal od 24. junija do 2. avgusta in je namenjen slovenskim in italijanskim predšolskim in osnovnošolskim otrokom. Center bo odprt od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure. Podrobnejše informacije lahko dobijo starši v Dijaškem domu te- lefon 573141.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 6. junija 1991

NORBERT

Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.50 - Dolžina dneva 15.33 - Luna vzide ob 1.23 in zatone ob 13.52.

Jutri, PETEK, 7. junija 1991

ROBERT

PLIMOVANJE DANES: ob 5.00 najviš- ja -3 cm, ob 10.17 najnižja -19 cm, ob 17.48 najvišja 37 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,4 stopinje, tlačni tlak 1014,4 mb raste veter 20 km na uro vzhodniseverovzhod- nik s sunki 87 km na uro, vlaga 70-od- stotna, dežja je padlo 2,8 mm, nebo ob-lačno, morje razgibano, temperatura morja 17,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Manuel Rizzi, Nicolet- ta Vidonis, Michele Maritan, Giulio Di Vito, Anna Cossi, Sarah Ferletti, Sonia Cossi.

UMRLI SO: 35-letni Loris Geracitano, 90-letna Maria Mozzi, 86-letna Giovanna Furlan, 60-letna Aurora Busechian, 48- letna Gianna Degrassi, 87-letna Maria Dernich, 76-letni Giovanni Severi.

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 3., do sobote, 8. junija 1991
Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10, Milje, Mazzinjere dvored 1.

PROSEK (tel. 225141-225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10, Ul. Dan- te 7, Milje, Mazzinjere dvored 1.

PROSEK (tel. 225141-225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7 (tel. 630213).

SLUŽBA KZE
ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od po- nedeljka do petka, od 8. do 13. ure - tel. 573012

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz- nična od 8. do 20. ure.

izleti

SPDT - Trst organizira v nedeljo, 9. t. m. avtobusni izlet v Tipano (Beneška Slovenija) ob 20. srečanju vseh sloven- skih planincev. Odhod ob 7. uri izpred sodnijske palače in ob 7.20 izpred tr- govine Terčon v Sesljanu. Vpisovanje v uradu ZSSDI, informacije po tel. 766239.

TUJE VALUTE			FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar		1298,85	1250.—	
Nemška marka		740,47	733.—	
Francoski frank		218,72	216.—	
Holandski florint	...	657,48	650.—	
Belgijski frank		36,014	35.—	
Funt šterling		2195,30	2160.—	
Irski šterling		1982.—	1960.—	
Danska krona		192,79	188.—	
Grška dragma		6,756	6,80	
Kanadski dolar		1134,65	1050.—	

menjalnica

TUJE VALUTE			FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen		9,355	9.—	
Švicarski frank		867,95	860.—	
Avstrijski šiling		105,255	104.—	
Norveška krona		190,16	185.—	
Švedska krona		206,65	202.—	
Portugalski eskudo		8,517	8.—	
Španska peseta		11,984	11.—	
Avstralski dolar		982,10	920.—	
Jugoslov. dinar		—	40.—	
ECU		1523,55	—	

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 431-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Galerija

UL. SV. FRANČIŠKA 20

Vas vabi danes, 6. t. m., ob 18. uri

na otvoritev razstave slikarja

SILVIJA PEČARIČA

novejše slike

prispevki

V spomin na nepozabno teto Albino Berdon darujejo nečaki 50.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na očeta Livija Pregarca daru- jeta Marta in Lino z družinama 100.000 lir za SKD Slavec.

Namesto cvetja na grob Livija Pregar- ca daruje družina Pertot 50.000 lir za SKD Slavec.

Namesto cvetja na grob Livija Pregar- ca darujeta Savina in Erminio Kuret 20.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na Livija Pregarca daruje Milka Žerjal (Boršt) 20.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na Mirka Radoviča darujeta žena Lidija in sin Ivan 50.000 lir za MPZ Igo Gruden, 50.000 lir za ŠD Sokol, 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina in 50.000 lir za sekcijo Slovenske skupnosti - Nabrežina.

V spomin na Biankino mamo darujejo Marija, Darinka in Savica 50.000 lir za KD Lipa.

V počastitev spomina dragega Silvija Kobala darujeta Meri in Edo Petaros 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na teto Nado darujejo neča- ki Dragica, Nadja, Dario, Paola, Bogomi- la, Stano, Giana in Bojana 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V počastitev spomina drage none Co- lja daruje Minka z družino 20.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Iva Vidalijski darujejo soletniki Darinka, David, Edi, Elena, Neva, Rosanna in Tanja 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob Laure Pertot daruje Nadja Kriščak 50.000 lir za TFS Stu ledi.

B. M. daruje 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob Maria Novac- ca darujejo Irma, Mira in Edi z družina- mi 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka in 50.000 lir za cerkev sv. Jerneja.

Ob 3. obletnici smrti drage mame da- rujejo hčeri Danila in Darinka 30.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Bor- štu.

Ob 2. obletnici smrti nepozabnega moža in očeta Ernesta Kosmine daruje- jo žena Marjeta ter sinova Mirjan in Jordan 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob 15. obletnici smrti Franca Sosiča daruje Pierina Sedmak 20.000 lir za vzdr- ževanje spomenika iz Križa.

Ob 40. obletnici poroke darujeta Mari- ca in Franc Cattonar 100.000 lir za ŠD Vesna.

N. N. daruje 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Dominika Tretjaka daru- je Dolfi Tretjak z družino 30.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI iz Križa.

Ob priliki komemoracije v Brescii da- ruje Viktor Bogatec 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI iz Križa.

Ob 85. rojstnem dnevu daruje Marino Antončič 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI iz Križa.

V spomin na Mario Mozar daruje Modra Godina-Rizner 10.000 lir za KD Ivan Grbec in 10.000 lir za Dom J. Uk- marja v Škedinju.

V spomin na pokojne svojece daruje Antonija Švagelj vd. Ozbič 20.000 lir za obnovo bazoviške cerkve.

Ob 5. obletnici smrti Ane Marije Biz- jak vd. Vizzi daruje sestra 50.000 lir za Zadrufni center za socialno dejavnost in 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Leonoro Kerkoč vd. Križ- man daruje prijateljica 50.000 lir za Glas- beno matico.

Ob obletnici smrti drage mame Dragi- ce Stocca daruje sin Livio z družino 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na očeta Piera Callina daru- je hči Silvia s Petrom 300.000 lir za Mla- dinsko sekcijo Slovenske skupnosti.

V spomin na Piera Callina darujeta družini Skrinjar in Jogan 50.000 lir za Glasbeno matico in 100.000 lir za SKD Barkovlje.

Ob 10. obletnici smrti Danila Baše (30.5.81) darujeta žena Lucia in hči Anna- maria 10.000 lir za TPK Sirena, 10.000 lir za MePZ Milan Pertot in 10.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na brata daruje Adalgisa Bi- ekar, svak in nečaki 25.000 lir za KD Ivan Grbec in 15.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Cinemia prvi telematski dnevnik

RIM - Informiranje mora postati vse bolj izčrpno, obenem pa tudi hitro in dostopno. Tako so nastale v bolj razvitih državah telematske mreže, ki nudijo naročnikom najrazličnejše informacije, seveda proti plačilu. Italijanska telefonska služba SIP je v ES prišla s svojo telematsko službo Videotel med zadnjimi in se ni uveljavila tako, kot se je na primer njej sorodna služba v Franciji. V naporu, da bi si pridobila kar največ naročnikov pa Sip razčlenjuje svojo ponudbo. Med zadnjimi pobudami je prvi telematski dnevnik Cinemia, ki je posvečen filmu in prireditvam.

Cinemia, ki ga vodi Sergio Trasatti, bo naročnikom dan za dnem posredoval najrazličnejše novice in podrobnosti iz filmskega, televizijskega, gledališkega in glasbenega sveta. Dovolj je, da se naročnik Sip poveže z »vhodom« štev. 3761 službe Videotel in že ima na razpolago najpomembnejše novice s področja prireditev. Dnevnik Cinemia, ki je strukturiran kot pravi telematski časnik, bo imel svoj ognjeni krst v prihodnjih mesecih, ko bo posredoval novice o najpomembnejših filmskih prireditvah v Italiji od festivala v Pesaru do festivala v Benetkah.

»Cinemia,« je dejal odgovorni urednik Trasatti, »je namreč ena od desetih storitev Banke podatkov o svetovni kinematografiji. Njegova osnovna značilnost je, da skuša dati na kratko zelo izčrpno informacijo, da bo strošek za naročnika čim manjši.«

Umrla je mati ameriškega teatra

NEW YORK - V Westonu (zvezna država Connecticut) je včeraj umrla v 92. letu starosti ameriška igralka Eva Le Gallienne, ki so jo vsi imeli za mater ameriškega klasičnega gledališča. Od dneva svojega prvega nastopa leta 1915 je namreč Eva Le Gallienne prehodila izredno uspešno pot igralk, bila pa je obenem zelo cenjena režiserka in producentka.

Po mnenju ameriških kritikov je Eva Le Gallienne bistveno prispevala k oblikovanju osnovnih potez ameriškega klasičnega teatra. Igralka se je sicer rodila v Londonu, uveljavila pa se je v ZDA. Njen oče Richard Le Gallienne je bil priznan britanski pesnik, mati pa je bila danska pisateljica Julie Norregaard.

Eva, ki se je že kot otrok navdušila za gledališče, ko je prisostvovala predstavi znane Sarah Bernhart, je prvič stopila na oder v Londonu, takoj nato pa se je preselila v ZDA in debitirala v Broadwayu. Leta 1921 je bila že zelo priznana igralka, nato pa je s svojimi interpretacijami še utrdila svoj sloves.

Eva Le Gallienne je nekajkrat nastopila tudi v filmih in z zadnjo interperetacijo leta 1989 si je pridobila oskarja. Bila pa je predvsem gledališka igralka in na tem področju je dobila vsa najvišja ameriška priznanja.

Na Dunaju pa je včeraj za infarktom umrl avstrijski gledališki delavec Franz Schfranek, ki je bil globok poznavalec italijanskega teatra in ki si je veliko prizadeval za uveljavitev italijanskega gledališča v Avstriji.

Tudi Kitajci so »odkrili« body building Postavne orientalke

Tudi Kitajci so se navzeli nekaterih zahodnjaških navad. Med drugim so se začeli ukvarjati z body buildingom in so priredili svoje prvenstvo v kraju Bejing, kjer so navdušeno nastopile tudi ženske.

Policija in risanke na ameriški TV

LOS ANGELES - Ameriške televizijske hiše v teh dneh predstavljajo v Los Angelesu tujim kupcem svojo najnovejšo produkcijo. Na srečanju, ki ga tradicionalno imenujejo screenings, so prisotni predstavniki skoraj vseh svetovnih televizij. Italijanska državna mreža Rai in zasebna Fininvest sta na primer zastopani s svojimi najvidnejšimi voditelji.

Losangelsko srečanje je po eni strani priložnost za tuje televizijske delavce, da se seznanijo s težnjami ameriške televizije (promet ameriškega televizijskega sistema dosega vrednost 46 milijard dolarjev proti 3,6 milijarde italijanskega) in spremembami trga, na katerem se močno uveljavlja kabelska TV, predvsem pa, da nakupijo programe, s katerimi bodo v naslednji

sezoni polnili svoje programe. S tega vidika je srečanje zanimivo tudi za televizijske kritike, saj nakazuje, katere bodo usmeritve in programske izbire evropskih in drugih televizijskih hiš.

Ameriške televizije so se v zadnjih časih opredelile za dve glavni zvrsti: po eni strani za oddaje, filme in nanižanke, ki se navezujejo na resnične dogodke, po drugi pa so ovrednotili risane filme. V prvi zvrsti prevladujejo predvsem zgodbe o policajih in zasebnih detektivih, v pripravi je program o delovanju ameriške službe DEA, ki se ukvarja z narkomanijo in tihotapljenjem mamil. Poleg teh programov, ki imajo kot osnovno tematiko policijo, pa je še kopica drugih, ki temeljijo na družinski problematiki in na naporih

za uveljavljanje civilnih pravic. Tako na primer CBS računa, da bo njena nanizanka Brooklyn Bridge, ki govori o treh generacijah temnopolte družine, ki živi v Brooklynu, dosegla znaten uspeh. Sicer pa je socialna problematika zelo v modi in vsaka hiša ima na programu eno ali več nanizank na to temo.

Televizijske uspešnice zadnjih mesecev so v ZDA tudi risani filmi, s katerimi se spoprijemajo nekateri zelo znani režiserji. Tako se je lotil risank tudi znani Steven Spielberg, ki si je, kot je v njegovi navadi, zagotovil astronomski budget. Režiser je že pripravil risano nanizanko o sinovih slavnih igralcev producerske hiše Warner Bross, v načrtu pa je tudi serija z zgovornim naslovom Family dog.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nadaljevanka: Five Mile Creek
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Nanizanka: La signora in giallo
12.00 Kratke vesti
12.05 Varieteja: Occhio al biglietto in 12.30 Piacere Rai Uno
13.30 Dnevnik
14.00 Kvarkov svet
14.30 Kulturne aktualnosti
15.00 Ital. kronike
15.30 Šport - kolesarska dirka po Italiji
17.00 Za najmlajše
17.35 Odprti prostor
17.55 Vesti
18.05 Šport - Giroscoppio
18.45 Dokumentarec: Trideset let naše zgodovine
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.40 Variete Pippa Bauda
22.30 Tribuna referendumu
23.00 Dnevnik
23.15 Aktualno: Evropa
0.15 Dnevnik in vreme
0.45 Šport - SP v biljardu
1.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni (Vodi Gigi Marzullo)

CANALE 5
8.00 Nanizanka: La famiglia Brady
8.30 Film: Il principe studente (glasb., ZDA 1954, r. Richard Thorpe, i. Edmund Purdom)
10.30 Aktualno: Gente comune
11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris
12.55 Canale 5 News
13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie
15.05 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.15 Nanizanka: I Robinson
18.45 Kviza: Il gioco dei nove, Tra moglie e marito, vmes (19.30) Canale 5 News
20.25 Striscia la notizia
20.40 Kviz: TeleMike
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Canale 5 News
1.05 Striscia la notizia
1.20 Nan.: Marcus Welby

RETE 4
8.15 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 9.10 Così gira

RAI 2
7.00 Nanizanki: Punky Brewster in Lassie
7.50 Otroška oddaja
8.20 Film: Alla ricerca del sogno perduto (kom., ZDA 1987)
9.55 Block-Notes
10.25 Nadaljevanke: Destini, 11.30 La padroncina, 12.10 La clinica della Foresta Nera
13.00 Dnevnik - Ob trinajstih
13.15 Diogenes, Gospodarstvo
13.45 Tribuna referendumu
13.55 Nadaljevanki: Beautiful, 14.25 Quando si ama
15.25 Film: Il mondo è pieno di papà (kom., ZDA 1967, r. P. Tewksbury)
17.00 Vesti
17.10 Dok.: Lepa Italia
17.30 Nanizanka: Alf
18.00 Zabavna oddaja: TGX
18.20 Šport in Rock Café
18.45 Nan.: Hill Street
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Film: Due vite in gioco (pust., ZDA 1983, r. Taylor Hackford,.)
22.35 Variete: Antennati 2
23.15 Dnevnik - Pegaz, vreme in horoskop
0.10 Film: Professione: poliziotto (krim., Fr. 1985, r. Jacques Deray)

il mondo, 9.40 Señorita Andrea, 10.10 Per Elisa, 10.45 Señora, 11.50 Topazio
13.15 Variete: Buon pomeriggio
13.20 Nadaljevanke: Valeria, 13.45 Sentieri, 15.15 Piccola Cenerentola, 15.45 Stellina, 16.15 La valle dei pini, 16.45 General Hospital, 17.15 Febbre d'amore
18.30 Kviz: Cari genitori
19.10 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.40 Nad.: Primavera, 20.05 Marilena
20.35 Film: Ritratto in nero (dram., ZDA 1960, r. Michael Gordon, i. Lana Turner, Anthony Quinn)
22.50 Aktualno: Pronto intervento
23.20 Oddaja o ribolovu
23.50 Oddaja o referendumu
0.50 Aktualno: Telegatto
1.10 Nanizanki: Love Boat, 2.10 Quincy

ITALIA 1
6.30 Odprti studio
7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke

RAI 3
11.30 Film: Un giorno... di prima mattina (glasb., ZDA 1986, r. Robert Wise, i. Julie Andrews, Richard Crenna)
14.00 Deželne vesti
14.30 Dnevnik
14.40 Šport: Francosko mednarodno prevenstvo v tenisu, motociklizem - VN Kanade, svetovno prvenstvo v biljardu
18.30 Tuji dnevniki in TV
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Variete: Blob. Di tutto di più
20.25 Rubrika: Barbatova razglednica
20.30 Aktualno: Samarcanda (vodita Michele Santoro in Giovanni Mantovani)
23.15 Nočni dnevnik
24.00 Rubrika: Fuori orario (Ureja Enrico Ghezzi)
1.00 Filmske novosti

8.30 Odprti studio
8.45 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 10.00 La donna bionica, 11.00 Sulle strade della California, 12.00 T.J. Hooker, 13.00 Happy Days
13.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.30 Kviz: Urka!
15.30 Nanizanke: Poliziotto a 4 zampe, 16.15 Simon & Simon, 17.30 Mai dire si
18.30 Odprti studio
19.00 Nanizanka: MacGyver
20.00 Risanka: Papà Gambalunga
20.30 Šport - leto po Mundialu
20.40 Dokumentarec: Italia '90 - Čudovite noči
23.00 Aktualno: Astronave Terra
23.35 Šport: Grand Prix
0.35 Studio aperto
0.50 Nanizanki: Kung Fu, 1.50 Samurai

ODEON
13.00 Risanke
14.30 Film: La tigre venuta dal fiume Kwai (pust., i. George Eastman, Loredana Farnese)
16.00 Film: Per una manciata d'oro (pust., r. Charlie

TV Slovenija 1
8.50 Video strani
9.00 Mozaik: nanizanki Benji, 9.20 v Cityju
10.10 Mostovi
10.40 Video strani
16.35 Video strani
16.50 Sova (pon.), vmes nanizanka Taggart
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik
18.05 Mozaik. Dokumentarec: Po slehah napredka (pon.)
18.35 Spored za otroke in mlade: Nanizanka Alf
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Nadaljevanka: Veliki zasuk
21.00 Tednik
22.00 Dnevnik in Vremenska napoved
22.25 Sova, vmes nanizanki Vi ste pa najbrž njen mož in Taggart
23.45 Video strani

Foster, i. Anthony Freeman, Brad Euston]
17.30 Film: Il pirata del diavolo (pust., It. 1964, r. Roberto Mauri, i. Rex Harrison, Paolo Solvay)
19.30 Risanke
20.30 Film: L'uomo dagli occhi di ghiaccio (krim., It. 1971, r. Alberto De Martino, i. Antonio Sabato, Barbara Bouchet)
22.00 Rubrika o navtiki
22.30 Film: Colpo in canna (dram., It. 1974, r. Ferdinando di Leo, i. Ursula Andress, Marc Porel)

TMC
8.30 Nanizanke: Enigma, 9.30 I giorni di Brian, 10.30 Quartieri alti
11.15 Nadaljevanka: Potere
11.55 Kosilo z Wilmo
12.30 Nan.: Doris Day Show
13.00 Dnevnik in šport
13.30 Rubrika: Ženska TV
14.00 Šport: 1. ženski polfinale francoskega mednarodnega prvenstva v tenisu
16.45 Rubrika: Ženska TV
18.10 Nanizanka: Autostop per il cielo
19.15 Variete: Corto circuito
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Una botta di vita (kom., It. 1988, r. Enrico

TV Koper
16.00 Športni pregled
18.30 Spored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Stičiče
19.25 Video agenda
19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Big Foot
19.50 TV debata
20.30 Video glasba: Tutti frutti (vodi Alex Bini)
21.45 Dnevnik
22.00 Glasbena oddaja: Tutti frutti juke box

TV Slovenija 2
14.00 Tenis - ženski polfinale mednarodnega prvenstva v Parizu
17.30 Regionalni program TV Slovenija : Studio Ljubljana
19.30 Dnevnik
20.00 Žarišče
20.40 Košarka: Španija-Jugoslavija
22.15 Dokumentarec: Slovo od polne zaposlenosti
22.40 Tenis - ženski polfinale mednarodnega prvenstva v Parizu
22.40 Yutel, eksperimentalni program

Oldoini, i. Alberto Sordi, Bernard Blier)
22.15 Variete: Festa di compleanno (vodi L. Goggi)
23.15 Nočne vesti
23.35 Šport: Il pianeta mare
0.15 Šport: 2. ženski polfinale francoskega mednarodnega prvenstva v tenisu

TELEFRIULI
10.30 Telefriuli non stop
15.30 Nan.: Il calabrone verde
16.00 Otroška oddaja
17.50 Nanizanka: The Bill Cosby Show
18.20 Nadaljevanka: E' proibito ballare
18.50 Nanizanka: Wayne and Shuster
19.20 Dnevnik
20.00 Rubrika o obrtništvu
20.30 Dok.: Črno in belo
21.30 Aktualno: Prva stran
22.30 Nočne vesti
23.30 Oddaja o jazzu
0.30 Nočne vesti

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolarar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Slovensko denarništvo v Trstu; 8.40 Melodije; 9.30 Obvezna smer - Vzvod; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Iz koncertnega repertoarja; 11.30 Bralni roman: Prezir (A. Moravia); 11.50 Slovenska lahka glasba; 12.00 Spoznavajmo Slovenijo; 12.15 Solisti; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Country glasba; 15.30 Zvočne kulise; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 17.50 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Matineja; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.35 Glasba; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Oddaja o jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Big band RTV Slovenija; 18.30 Zborovske pesmi; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Večerna podkornica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos RS; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinjki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 8.45 Ugani; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje: ideje, nasveti in priporočila; 11.00 Pisali so nam; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Naše sanje; 16.00 Sanje o počitnicah; 17.32 Naša glasba; 18.32 Souvenir d'Italy; 19.00 Jazz glasba.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Time to rock; 19.00 Pogovor s psihologom; 21.00 Kelttska glasba.

Opozicija je pred tem iz protesta zapustila sejo Po sprejetju Criscijevega odstopa izvolili novo pokrajinsko upravo

Skoraj dva meseca po začetku krize, ki jo je 8. aprila povzročil odstop predsednika Gian Franca Criscija, je goriški pokrajinski svet sinoči izvolil novo upravo. Kot doslej go slonela na koaliciji petih strank - KD, PSI, PSDI, SSk, PRI - predsedoval pa ji bo socialist Gino Saccavini. Z njim bodo v odboru še Gianni Di Mercurio (KD - podpredsednik), Mirko Špacapan (SSk), Ermes Dosso (PSI), Marilisa Bombi (KD), Giambattista Panzera (KD) in Edoardo Bressan (PSDI). Predstavnik PRI bo podpiral večino, ne bo pa sam prisoten v upravi.

Do izvolitve je prišlo po dolgi razpravi o korektnosti postopka ob predstavitvi nove uprave in programa, pri čemer je opozicija ugovarjala legitimnosti postopka in zaradi tega še pred volitvami novega odbora iz protesta zapustila sejo dvorano. V trenutku glasovanja je tako ostalo le 14 svetovalcev večine (od skupnih 24), kar je vsekakor dovolj za izvolitev.

Sejo je začel dosedanjí predsednik Crisci, ki je uvodoma bežno omenil vzroke odstopa zaradi afere okrog ponarejenih listkov loterij, v kateri se je znašel med osumljenimi. Sklicujoč se na občutljivost svetovalcev je želel, da to ne bi pogojevalo ocene njegovega upravnega dela, nato pa podal obračun po njegovi oceni pozitivnega triletnega vodenja pokrajinske uprave.

Prvi ugovor iz vrst opozicije je nato postavil Fiorelli, ki je menil, da bi bil

moral Crisci v roku 10 dni od napovedi odstopa sklicati pokrajinski svet in tudi dejansko prepustiti podpredsedniku svoje mesto. Če je bil odstop korekten, je namreč bilo skrajno nekoarktno, da je Crisci ostal na svojem mestu in pred javnostjo uradno zastopal Pokrajino vse do včeraj. Temu stališču sta pritrdila Cosma (MSI) in Di Dato (DSL), medtem ko sta Grion (KD) in Saccavini (PSI) pozitivno ocenila Criscijevo ravnanje ter mu izrekla priznanje za opravljeno delo.

Resnejši formalni ugovor je nato Fiorelli postavil tudi v imenu DSL glede predstavitve programa večine. Zaradi

Zbor kulturnikov

Zveza slovenskih kulturnih organizacij Slovenije prireja v sodelovanju z ZSKD danes in jutri dvodnevni zbor kulturnih delavcev o ljubiteljski kulturi. Danes se bo posvet pričel ob 11. uri v Mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah. Jutri ob 9.30 pa se bo zbor nadaljeval na sedežu ZKO v Kopru (Verdijeva, 3). Podroben program prireditve smo objavili včeraj na Tržaški strani. ZSKD Goričaca topla priporočila vsem goriškim kulturnim delavcem, da se čim številneje udeležijo zbora.

sporov v socialističnih vrstah (kjer je Dosso v zadnjem trenutku nadomestil kandidata za odborniško mesto Deus-ta) je namreč bil program v dokončni obliki predstavljen šele v ponedeljek, 3. junija. Po zakonu, je dejal Fiorelli, ki določa rok vsaj 5 dni, da se svetovalci lahko seznanijo z vsebino, o tem programu ne bi mogli razpravljati pred 8. junijem, ko pa že zapade 60-dnevni rok za izvolitev nove uprave. V tem primeru bi razpustili pokrajinski svet in bi nastopil komisar. Razen seveda, če ne bi izvolili odbor sedmih svetovalcev DSL, ki so ga s pravočasno predstavitvijo programa že 30. maja predložili zeleni in DSL. To tolmačenje je najprej zavrnil pokrajinski tajnik Fabbro, ko pa ga je nato opozicija predlagala formalno na glasovanje, ga je zavrnila tudi večina ostalih strank. Deset svetovalcev opozicije (DSL, zeleni in MSI) je zaradi tega iz protesta zapustilo dvorano, češ da je večina s preglasovanjem in nelegitimnim postopkom kršila določila novega zakona o krajevnih upravah in s tem ni dala možnosti svetovalcem, da bi preučili predloženi program.

Seja se je nato nadaljevala. Predsedujoči (kot najstarejši svetovalec) Saccavini je najprej prebral programski dogovor petstrankarske koalicije nato pa še svoj program kot kandidat za predsednika uprave. Kratkim posegom nekaterih predstavnikov večine je nato sledila izvolitev nove uprave.

Na torkovem koncertu v Kulturnem domu Tagliapietra navdušil tudi mlajše občinstvo

Kdor je predsinoči šel v Kulturni dom, da bi poslušal le nepozabne pesmi Beatlesov, je morda ostal nekoliko razočaran, saj so nastopajoči v dveurnem programu predstavili razne glasbene zvrsti. Sicer pa je bil koncert prijeten in na trenutke res privlačen. Uvodoma so člani goriške skupine "Le pantere" zaigrali nekaj pesmi Rolling Stonesov, sledila jim je skupina "Dissequazione" iz Trsta, ki je predstavila več lastnih skladb. Glavna točka večera je bil nedvomno nastop pevca, glasbenika in skladatelja Alda Tagliapietra, člana skupine "Le Orme". Ob spremljavi na kitaro je najperj zapel splet nepozabnih motivov Beatlesov in Johna Lennona, nato pa ob spremljavi dobrih "Dissequazione" še dve pesmi iz najnovejše produkcije ter več hitov skupine "Le Orme". Koncert, ki ga je priredila uprava Kulturnega doma v sodelovanju z glasbenim združenjem "Il posto delle fragole" ter zasebno televizijsko postajo "Telemare", so nastopajoči zaključili vsi skupaj (na sliki - foto Čubej) z Lennonovo "Give peace a change".

Nanj vabijo jutri ob 19. uri starše gojencev in prijatelje Srečanje v Dijaškem domu ob zaključku šolskega leta

V slovenskem dijaškem domu "Simon Gregorčič" se bodo jutri na svojevrsten način poslovili od šolskega leta. V ta namen so pripravili pester program, v katerem bodo poleg gojencev na svoj način sodelovali še dijaki kuharskega tečaja, ki ga je v prostorih dijaškega doma priredil Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje, in člani vokalno-instrumentalne skupine "Blue angels" iz Števerjana.

Vsakoletno srečanje, na katero so vabljeni vsi starši gojencev, je tako priložnost, da se le-ti ob prijetnem vzdušju lahko pogovorijo z vzgojitelji in dobijo vse potrebne informacije v zvezi z delom in rezultati svojih otrok.

Seveda pa se tega "zadnjega" popoldneva s pričetkom ob 19. uri, lahko udeležijo tudi vsi znanci in prijatelji, ki imajo radi presenečenja.

Prepoved vožnje za tovornjake

Z današnjim dnem stopa v veljavo že napovedana prepoved vožnje tovornjakov skozi mesto. Občinska uprava je na ta ukrep sprejela zaradi težav, ki jih je po zaprtju Ul. Terza armata zaradi del pri postavljanju grezničnega omrežja povzročala vožnja tovornjakov po Tržaški in bližnjih ulicah na območju Sv. Ane. Prepoved velja za tovornjake, ki skupaj s tovorom tehtajo več kot 3,5 tone. Odslej in predvidoma do 30. septembra ti tovornjaki ne bodo smeli voziti po Tržaški ulici in ne parkirati na Trgu pri Rdeči hiši. V zameno so jim s sodelovanjem družbe SDAG namenili parkirišče zraven blagovnega terminala pri mejnem prehodu v Štandrežu. Navedena prepoved ne velja za dostavo blaga v mesto oz. tovornjake, ki so iz drugih razlogov namenjeni v mesto. Pri tem pa priporočajo voznikom, naj se, ko je mogoče, pripeljejo v mesto samo z vlačilcem.

■ Referendum o preferencah bo tema treh javnih razprav danes v raznih krajih na Goriškem. KD prireja ob 18. uri v občinski knjižnici v Štarančanu srečanje s podtajnikom Lucianom Rebullo in deželnim svetovalcem Albertom Tomatom, ki bosta obrazložila različna stališča v stranki. Združenje ACLI in odbor za referendum prirejata srečanja na sedežih ACLI v Pierisu in Vilešu (obe ob 20.30), na katerih bodo predstavili razloge za glasovanje "da". V Pierisu bo govoril pokrajinski predsednik ACLI Mauro Perissini, v Vilešu pa član predsedstva istega združenja Mario Fain.

Ob prazniku karabinjerjev podali obračun opravljenega dela V enem letu za tretjino več prekrškov

Karabinjerji so včeraj proslavili 177. obletnico ustanovitve in delovanja korpusa. Na slovesnosti, ki je bila v vojašnici 13. bataljona "Friuli-Venezia Giulia" na Tržaški ulici in ki so se je udeležili najvidnejši pokrajinski politični in vojaški predstavniki, so počastili zastavo bataljona in položili venec k spomeniku padlim (na sliki - foto Čubej). Najpomembnejši trenutek sta vsekakor bila nagovora poveljnika bataljona, podpolkovnika Guida Ugentija in poveljnika skupine "Gorizia", podpolkovnika Attilia Aquilana, ki sta poudarila pomembnost prisotnosti in delovanja karabinjerjev v boju proti kriminalu in v pomoč prebivalstva. Še prej so postrojenim enotam prebrali poslanice predsednika republike Cossiga, ministra za obrambo Rognonija in vrhovnega poveljnika karabinjerjev generala Vierija.

Podpolkovnik Ugenti je podal obračun enoletnega delovanja goriških enot. Goriški bataljon je bil prisoten širom po Italiji, tako iz običajnih varnostnih razlogov kot tudi v okrepitvenem nadzorstvu izpostavljenih objektov med zalivsko vojno. Skupno so opravili kar 4 tisoč 184 posegov za pomoč v primerih potrebe, preko 53 tisoč mož pa je skrbelo za red ob važnejših priložnostih in manifestacijah. Mehanizirane in motorizirane enote so bile kos vsakodnevnu varstvu javnega reda. Polkovnik je med drugim poudaril tudi pereč problem mladinskega kriminala. V sodelovanju z

ostalimi organi javnega reda naj bi se v bodoče še aktivneje spoprijeli z bojem za omejevanje naraščajočega prestopništva zlasti med mladoleniki.

Tudi komandant skupine "Gorizia", podpolkovnik Aquilano je izrekel priznane operativne, ki so imeli v minuli sezoni res polne roke dela. Goriški karabinjerji so namreč ugotovili 2 tisoč 160 raznih prekrškov, kar je v primerjavi z letom 1989 kar 731 prekrškov več. Aretirali so 50 oseb, 511 pa so jih prijavili sodnim oblastem. Tudi

Na Goriškem za glasovanje na referendumu o volilnih preferencah 120 tisoč upravičencev

Še precej neodddanih volilnih potrdil - Potrdila KZE za glasovanje s spremljevalcem

Na Goriškem je volilnih upravičencev za vsedrjavni referendum o volilnih preferencah nekaj manj kot 120 tisoč. Po podatkih, ki so nam jih posredovali iz volilnega urada na prefekturi je v pokrajini letos 119.733 upravičencev. Kot vedno prevladujejo ženske, ki jih je kar 7 tisoč več kot moških: volilcev je namreč 56.250, volilk pa 63.483. Največ volilnih upravičencev je seveda v Gorici (33.683), sledijo po vrsti Tržič (24.169), Ronke (8.514), Gradež (7.793) in Krmin (6.503). V treh slovenskih občinah je število volilnih upravičencev sledeče: Doberdob 1.163 (590 moških in 573 žensk - to je edina občina v pokrajini, kjer je več volilcev kot volilk), Števerjan 669 (333 moških in 336 žensk), Sovodnje 1.473 (730 moških in 743 žensk). Za veljavnost referenduma je kot znano potrebno, da gre na volišča več kot polovica vseh upravičencev. Lani se ob referendumih o lovu in pesticidih to ni zgodilo na vsedrjavni ravni, tako da je bilo glasovanje neučinkovito, na Goriškem pa je bila udeležba večja, pravzaprav med najvišjimi v Italiji.

Kot ponavadi bomo lahko glasovali v nedeljo cel dan in ponedeljek dopoldne. Volišča bodo delovala v nedeljo od 7. do 22. ure, v ponedeljek pa od 7. do 14. ure. Takoj zatem bodo začeli s štetjem glasov, rezultati pa naj bi bili znani v poznih popoldanskih oz. večernih urah. Zanimiv bo vsekakor podatek o volilni udeležbi: dokončne podatke naj bi pre-

fektura javila približno dve uri po zaprtju volišč.

V teh dneh so v polnem teku priprave za usposobitev 224 volišč v pokrajini. Volilne komisije (predsednik, tajnik in po trije skrutinatorji) so v glavnem sestavljene, kot vedno pa bodo v zadnjih dneh morali poskrbeti še za kako zamenjavo. Nekaj težav je ponekod bilo z razdeljevanjem volilnih potrdil. V Gorici so na primer že zaključili z oddajanjem po domovih, v volilnem uradu pa še vedno ostaja več kot tisoč potrdil. Vsi, ki jih niso prejeli na dom, jih morajo prevzeti v volilnem uradu na občini, ki deluje vsak dan (tudi v nedeljo) od 9. do 19. ure.

KZE pa je kot vsako leto usposobila službo za izdajo zdravniških potrdil volilcem, ki potrebujejo spremljevalca. Zdravniška služba bo delovala v Gorici (Ul. Mazzini 7) v nedeljo od 9. do 13. in v ponedeljek od 9. do 12. ure; v Krminu (bivša bolnišnica v Drev. V. Giulia 74) v nedeljo od 8. do 11. in v ponedeljek od 9. do 11. ure; v Gradšču (Ul. Fleming 3) v nedeljo od 8.30 do 12. in v ponedeljek od 8. do 12. ure; v Ronkah (Ul. d'Aosta) v nedeljo od 9. do 12. in v ponedeljek od 11. do 13. ure; v Tržiču (v bolnišnici San Polo) v nedeljo od 9. do 12. in v ponedeljek od 8. do 11. ure; v Gradežu (v bivši bolnišnici) v nedeljo in ponedeljek od 9. do 12. ure. Interesentom vsekakor priporočajo, naj si potrdila v zgoraj navedenih ambulantah priskrbijo že v dneh pred referendumom, ko deluje zdravniška služba z rednim urnikom.

Policija prekinila razpečevalsko zvezo iz Trsta v Veneto

Na goriški kvesturi so nam včeraj uradno potrdili aretacijo tržiškega mladeniča, ki je prevažal pošiljko heroina na avtocesti proti Venetu. Imena aretiranega, ki sedi v zaporu v Benetkah, niso javili, ker se preiskava nadaljuje, da bi izsledili dobavitelje in kupce, ki jim je bilo mamilo namenejo. Doslej so ugotovili, da je aretirani prevzel heroin v Trstu, namenjen pa je bil v San Donà, kjer naj bi ga oddal. Policija meni, da je to počenjal dokaj pogosto. Tokrat je pri sebi imel približno pol kilograma heroina, ki bi bil v prodaji na drobno vreden okrog pol milijarde lir.

Pri Vilešu tvegali da se prevrne cisterna

Avtocesterna Avtoprometa z Reke, ki jo je upravljal 45-letni Anton Rospon, je včeraj popoldne povzročila zastoj v prometu na avtocestnem priključku tik pri vstopni postaji v Vilešu. Tovornjak, ki je prevažal nevarno strupeno snov, se je po izvozu z avtoceste ustavil ob desnem robu, da bi šofer zamenjal preluknjano gumo. Pri tem je bankina popustila in tovornjak se je nevarno nagnil. Iz previdnosti so cesto zaprli prometu, dokler ni poseg vozila ACI povlekel cisterno iz nevarnega položaja.

razstave

V galeriji Katoliške knjižarne je do 15. junija na ogled razstava akvarelov Magde in Emila Marinška.

V galeriji Meblo v Novi Gorici je na ogled tematska razstava Erotika v slovenskem slikarstvu. Razstava bo odprta do 8. junija.

V galeriji Exit v Ul. Favetti so zaradi velikega zanimanja podaljšali odprtje razstave Sergeja Glinkova do 8. junija. Ogled je možen danes in v soboto od 17. do 20. ure.

razna obvestila

Učenci in učitelji osnovne šole Josip Abram v Pevmi vabijo na zaključno šolsko prireditev, ki bo v soboto, 8. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Predstavili se bodo z igrico Mali princ.

SDGZ v Gorici obvešča, da so premestili sedež v Ul. Roma 20, 3. nadst. (v palači INAIL). Tel. 32844 - fax 536667.

Slovenska Vincencijeva konferenca sporoča, da je v teku vpisovanje za letovanje v Comegliansu, ki bo od 6. do 25. julija. Kolonija je namenjena otrokom od 6. do 16. leta. Otroci in dijaki iz goriške občine se lahko prijavijo v Katoliški knjižarni na Travniku, v pisarni Katoliškega glasa na Placuti (tel. 533177) ali v tajništvo srednje šole I. Trinka. Tu so na voljo vpisnice in navodila. Otroci iz podeželskih občin (Doberdob, Sovodnje, Števerjan in druge) pa naj se takoj prijavijo v pristojnem uradu svoje občine.

Prosvetno športno društvo Naš prapor priredi jutri, ob 21. uri v gostilni pri Tildi tekmovanje v briškoli.

izleti

SPDG priredi v nedeljo, 16. t.m., planinsko-kulturni izlet na Slavnik (1028 m), zadnji tisočak na Slovenski tranzverzali in v Hrastovlje v dolini Rižane. Tu bo ogled zgodovinske taborske cerkve z znamenitimi freskami. Prevoz z lastnimi sredstvi, planinsko-sportna oprema, kosilo iz nahrbtnika. Zmerne hoje bo okoli 4 ure. Zbirališče in odhod s Travnika ob 7. uri. Izlet vodi Zdenko Vogrič.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 »Evropski glasovi«. Režija C. Salani.

CORSO 18.00-22.00 »Bryan di Nazareth«.

VERDI 17.30-22.00 »Le montagne della luna«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Porno approcci bestiali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Cosce bollenti«. Prep. ml. pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Rocky V.« ob 20.00 »Cyrano de Bergerac«.

DESKLE 20.00 »Sladka mala«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska 2 pri sv. Ani - Ul. Garzarolli 154 - tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio - Ul. Romana 147 - tel. 40497.

pogrebi

Danes, ob 9.30 Antonia Melon vdova Ressa iz bolnišnice Janeza ob Boga v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 11. uri Enrico Ceper iz splošne bolnišnice v Devin, ob 12.30 Luciano Vecchiato iz splošne bolnišnice.

Pomembna razstavna dejavnost naših umetnikov Slovenski slikarji v Gorici

Fotografska skupina »Lo Scambio« je v sodelovanju z »Arti Grafiche Eletttroniche R.P.D.« in z goriško občino poskrbela za živahno kulturno dejavnost na likovnem področju. V ulici Fanti 34 v Gorici si od marca letos sledijo vsak mesec razstave. V maju je tu razstavljal tržaški umetnik, slikar in grafik, Fabio Smotlak. Predstavil se je tako s slikami, kot z grafičnimi listi; rekli bi lahko, da gre za simbiozo med teksturnimi obdelavami površin in lirčno izpovednostjo barve. Smotlak doživlja likovno ustvarjanje kot metodično prodiranje v globlje plasti, kot raziskovanje odnosa do narave in do okolja, ki nas obdaja. Gre za razkrivanje prvobitnih naravnih prvin preko simboličnih podob. Kot se narava stalno spreminja, tako pojmuje tudi umetnik svoje likovno ustvarjanje kot nenehen razplet oblik in barve v prostoru; te za trenutek zaživijo v sliki, kot delček neizmerne celote.

Oblikovno zasleduje Smotlak bistvo posameznih likov, ki mu jih naravno okolje ponuja; zgosti jih v strogo poenostavljene simbolične predstave, ki pa hranijo v sebi globok duhovni pomen, intimno naravo krajevnih značilnosti.

Prav gotovo občutimo ob spretni roki slikarja - Smotlak je diplomiral na Zavodu za Umetnost - esteta v iskanju harmoničnih skladov svetlih barvnih tonov, ki s svojo svetlobo igro razgibajo kompozicijske prehode.

Kdor si je Smotlakova dela pozorneje ogledal, je prav gotovo občutil intimno prehajanje v snovno specifiko, s

čimer prodira do bistva kamenje narave, vodnih tokov; kot v krajevne enote, s katerimi je človek tesno povezan. Prav sposobnost zreduciranja na osnovne bistvene prvine, ki hranijo v sebi notranje dinamizme in duhovni naboj, nam razkrijejo dušo oblikovalca. Smotlak je namreč diplomiral za industrijski design na Politehnični šoli v Milanu in že vrsto let deluje kot oblikovalec, s tem v zvezi pogloblja problematiko človeka v odnosu z naravo, ki je še posebej živa v severni tradiciji. Smotlaku je še posebej pri srcu tisti del krajine rojstne vasi Doline, kjer se mediteranski vplivi prepletajo z germansko in slovansko kulturo. Energetski tokovi se zgoščajo v oblike, barva zaživi kot sinteza svetlobnih efektov, celotno vzdušje preveva morski zrak. Organizacija prostora in pristop do umetniškega dela sta bolj sorodni za severno kulturo.

Smotlakov likovni svet nam ponuja na poetičen način splet organskih motivov. Kot je v njegovi naravi ustvarjanje sinonim za nenehno raziskovalno likovno spreminjanje, smemo upati, da bomo lahko v bodoče spet deležni tako popolnih likovnih stvaritev.

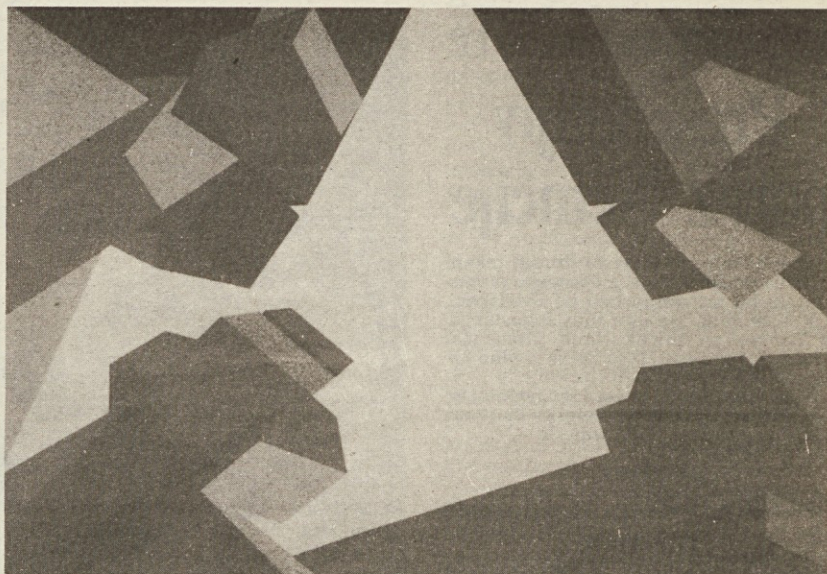
Pod skupnim naslovom »Graphiti« so v istih prostorih mesečna likovna srečanja: vsako prvo soboto v mesecu je namreč novo odprtje razstave. Te dni je bilo na vrsti odprtje razstave deh tržaških umetnikov: Magde Tavčar in Lucia Prelaza.

Magda Tavčar se predstavlja z vrsto tkanih portretov, reliefno poudarjene izbokline ustvarjajo prostorske efekte. Poleg tehničnih posebnosti predstavljajo svetle in žive barvne kombinacije za umetnico posebno prenovno.

Pod skupnim naslovom »Icane« pa nam Lucio Prelaz predstavi vrsto akrilčnih slik, ki jih je izdelal s tehniko akrilčne tempere v letu 1989, a jih je za to priložnost prvič javno predstavil.

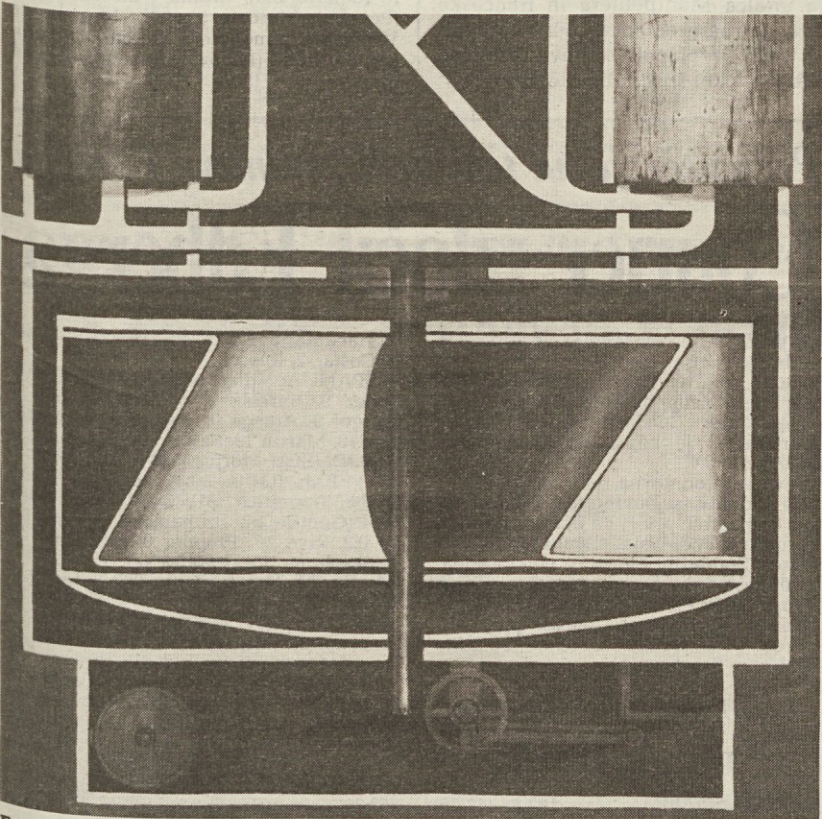
JASNA MERKŮ

Danes popoldan v prostorih TK Galerije Otvoritev nove razstave slikarja Silvija Pečariča

V prostorih TK Galerije bodo danes ob 18. uri odprli razstavo del miljskega slikarja Silvija Pečariča. Javnosti je Pečarič dokaj znan umetnik, saj je v zadnjih letih pripravil več osebnih razstav. Tokrat bo dal na ogled svoja geometrična dela, o katerih med drugim sam pravi: »Edino sporočilo, ki ga je mogoče dati gledalcu, je to, da tu razstavljeni geometrični liki izvirajo kljub njihovi abstraktnosti iz vsakodnevnega odnosa, ki ga njihov avtor, podobno kot vsi ljudje, ima do sveta, ki ga obkroža«.

Prispevek Picabie moderni umetnosti

Francis Picabia je med glavnimi slikarji v začetku tega stoletja. S svojim slikarstvom je dal velik prispevek modernemu slikarstvu

Zadnji koncert simfonične sezone Verdija posvečen Johannesu Brahmsu

Orkester gledališča Verdi je v okviru svoje simfonične sezone 1990/91 posvetil zadnji koncert Johannesu Brahmsu in zaupal njegovo vodstvo dirigentu madžarskega rodu Zoltanu Pesku, dobremu poznavalcu Brahmsovega skladateljskega opusa, solistični part pa dunajskemu pianistu Štefanu Vladoju, ki ima kljub svojim šestindvajsetim letom za seboj že kar svetovno pomembno koncertno kariero. Na sporedu sta bila Koncert št. 1 v d-molu za klavir in orkester (1859) in Kvartet v g-molu op. 25 v orkestraciji Arnolda Schoenberga (1937).

Koncert v d-molu za klavir in orkester je grajen tradicionalno v treh stavih, vendar pa je odnos med solistom in orkestrom vse prej kot tradicionalen, saj se klavir predstavlja v kontrapoziciji z orkestrom, pač se vanj vključuje in se vpleta v celotno monumentalno partituro. Prvi stavek Maestoso

ima formo sonate, Adagio je po svojem značaju romanca liturgičnega izvora, medtem ko zaključni rondò odraža vse mladostno skladateljevo ezuberantnost. Mladi pianist je pokazal vse odlike svoje klavirske interpretacije z ustreznimi dramatičnimi in emocionalnimi poudarki, ki prežemajo partituro zlasti v prvih dveh stavih. Tudi ritmična usklajenost z orkestrom je bila vzorna, vendar pa je celotna izvedba ostajala na ravni neke notranje nedorečenosti, ker orkester ni izrazil, kljub očitnim dirigentovim napotkom, tiste zvočne polnosti, ki bi mogla prodreti v tkivo partiture.

Kvartet v g-molu op. 25 (klavirski kvartet) ima že v svoji zasnovi, kot je sploh značilno za celotni Brahmsov opus, elemente simfonistične projekcije, kar je v Schoenbergovi orkestraciji povsem izrazito. Schoenberg je pri

tem strogo ohranjal Brahmsov slog in spoštoval njegove kompozicijske norme, seveda pa so v njegovi orkestraciji zaznave tudi že značilnosti njegove takratne modernistične šole, čeprav prihajajo spričo orjaške zvočne mase pojačanega orkestralnega organika komaj opazno. Tokrat je bil tudi Verdijev orkester poslušnejše orodje v dirigentovih rokah tako v sonatni formi uvodnega Allegra kot v naslednjem Allegro ma non troppo - intermezzu v shemi scherza, v andantu tretjega stavka v obliki dolgega speva (lied), kot v zaključnem rondòju na ciganski način (Rondò alla Zingarese), tako priljubljenemu velikemu hamburškemu mojstru, ki pa povsem izstopa iz konteksta celotne orkestralne izvedbe in se nedvomno ustrežneje povezuje s prvimi tremi stavi v izvorni kvartetni obliki. (j.k.)

Verčev »Evangelij po Judi« na radiu Maribor

V zadnjih časih je opaziti pravo bohotenje raznoraznih razstav, knjig, predstavitev in tako naprej, ki dovolj nazorno kažejo na neizčrpen ustvarjalni ritem naših umetnikov. Med ljudi prihajajo tudi taka dela, ki so bila še pred nedavnim pod »ideološkim« vprašajem, kar je tudi primer drame Sergeja Verča »Evangelij po Judi«.

Po gledališki uprizoritvi v Novi Gorici in dveh knjižnih objavah (Dramska knjižnica ZKOS in italijanska revija Sipario) je dramsko besedilo Sergeja Verča »Evangelij po Judi« doživelo še svojo radiofonsko upodobitev. Radio Maribor je namreč v sredo, 29. maja ob 17.30 (vest objavljamo pač z zamudo, ker so bile vmes novinarske

stavke) predvajal nekoliko skrajšano verzijo te »drame v štirinajstih postajah«, ki jo je z mariborski gledališki igralci režijsko posnel sam avtor besedila.

V igri, ki traja 90 minut, so nastopili Brane Šturbej (Kristus), Vlado Novak (Pilat), Peter Ternovšek (Simon), Minu Kjudrova (Magdalena) in Zvonko Funda (Janez). Tonski mojster je bil Branko Kosi, uredništvo oddaje pa je bilo v rokah Lučke Gruđen.

Skratka, spet priznanje za avtorja, ki je med drugim za svojo dramo prejel tudi Grumovo nagrado na Tednu slovenske drame v Kranju.

Wilde in biblijski mit

kot na celini. Smatral je, da je umetnost dekorativno zanikanje življenja, videl pa je v njej tudi protest proti robatosti narave, človekov »galantni poskus dopovedati naravi, kje je njeno mesto«. Po njegovem ne posnema umetnost življenja, pač pa življenje posnema ali naj bi posnemalo umetnost.

Saloma je bila za besedno in likovno umetnost zanimiva kot neposredna povzročiteljica smrti izredno pomembne biblijske osebnosti, krščanskega preroka Johanaana, po slovensko imenovanega Janez Krstnik. V tej zvezi jo omenjata dva izmed štirih evangelijev, Matejev in Markov, ki ju imamo v številnih slovenskih prevodih, od Trubarjevega in Dalmatinovega v 16. stoletju, do sodobnega v Svetem pismu nove zaveze (1984). Wilde v svoji tragediji ni zgolj obudil stare, že skoraj pozabljene zgodbe, temveč je namenoma znova obdelal znano, že velikokrat dobro povedano, upesnjeno, naslikano in uglasbeno temo. Pri tem je ravnal v skladu s svojim nazorom, da je snov v umetnosti drugotnega pomena, torej s prepričanjem, da se umetnik izkaže z obliko, oziroma z obdelavo snovi. Najbolj prepričljivo po ta to lahko stori prav ob temi, ki jo občinstvo že pozna iz predhodnih umetniških obdelav. Wilde se je najprej odločil za tematiko, ki ga je privlačevala z mnogimi slikovitimi podrobnostmi, ni pa se mogel takoj odločiti, katera oblika bi bila zanjo najprimernejša.

Kljub temu, da je sprva omahoval med verzificirano in prozno pripovedjo, se je navsezadnje odločil za čisto dramsko zvrst, tragedijo. Tako je leta 1891 napisal dramo Saloma in sicer v Parizu, v francoščini, z izrecnim namenom, da se uveljavi pred zahtevnim pariškim občinstvom. Skrbno pripravljen rokopis je med prvimi pokazal znameniti gledališki umetnici Sari Bernhardt,

ki se je za njegovo tragedijo tako navdušila, da je želela nastopiti v vlogi Salome ter izdelala režijski načrt za celotno uprizoritev. Za premierno predstavo je bil izbran London, vendar se je vse izšlo, kar je cenzura formalno ugotovila, da angleška zakonodaja prepoveduje gledališko upodabljanje biblijskih oseb.

Krstna uprizoritev Salome je bila realizirana v Parizu, vendar šele leta 1896, torej v času, ko je bil Oscar Wilde v zaporu. Od leta 1895 do 1897 je prestajal strogo kazen zaradi svojih homoseksualnih nagnjenj, ki jih je tedanja družba v Angliji drastično kaznovala. Ta nesmiselna kazen ga je dejansko povsem izločila iz družbe in nasilno pretrgala zagon njegovega literarnega ustvarjanja. Dramatsko zasnovo Salome med drugim nakazuje tudi raba premega govora, v katerem se na videz brez avtorjevega posredništva izražajo dramske osebe. Wilde se je odločil za enodejansko z značilnostjo tragedije. V njej je uporabil različne, vendar usklajene elemente evropske tragedije, od renesančne do simbolistične; pri tem pa dosledno uveljavil klasičistično načelo enotnosti kraja, časa in dejanja - dogajanje poteka sklenjeno od začetka do konca na terasi Herodove palače. Dogajanje v Salomi je zasnovano kvazizgodovinsko in kvazirealistično: osebe govorijo v retorično izdelanem simbolističnem stilu, kakršnega je uveljavljal v tedanjem času Wildov mlajši sodobnik Maurice Maeterlinck z dramami *Princesa Maleine* (1889), *Vsiljenka* (1890), *Slepici* (1890), itd. Vendar Maeterlinckove osebe kakor tudi celotno dramsko dogajanje vodijo nedoločne, skrivnostne slutnje, neugotovljive nadnaravne sile, medtem ko Wildove osebe obvladujejo banalne človeške slabosti in strasti. Govorica junakov obeh avtorjev je sicer polna patetičnega ponavljanja, stopnjevanja, primerjanja, ro-

tenja in zaklinjanja, kar ustvarja vtis monotonoosti, vendar je potrebno poudariti, da je Wilde Maeterlinckov stil, povezan z biblijsko ritmizirano prôzo, uporabil z dokajšnjo mero prikrite ironične distance in izrazitim smislom za variranje. V teatralično, simbolistično stilizirano govorico, s katero se dobro ujema biblična preroška retorika, pa je Oscar Wilde domiselno vpletel dialoge, ki bi bili uporabni tudi v konverzacijski komediji. Zanimivo je, da Wildovega shakespearekega nagnjenja k povezovanju tragičnega in komičnega, njegove ironične distance do upodobljene snovi niso opazili niti njegovi sodobniki, niti poznejši občudovalci in, kar najbolj preseneča, niti literarni zgodovinarji z izjemo Maria Praza.

Salomina in Johanaanova zgodba ali njuni posamezni motivi so privlačili številne umetnike, predvsem likovne, še po Wildu in prav gotovo v veliki meri tudi zaradi njegove uspešne priredbe. Tako je npr. njegovo besedilo navdihnili ilustracije angleškega pisatelja Aubreya Beardsleya, glasbeno dramo *Saloma* (1905) skladatelja Richarda Straussa. Zelo verjetno je tudi, da je Wildova literarna obdelava vsaj posredno vplivala na likovne upodobitve Salome velikih slikarjev Pabla Picassa in Gustava Klimta. Na Slovenskem sta Salomine motive umetniško obdelala Slavko Osterc (komična opera *Saloma*, 1930) in Tone Kralj, ki je leta 1932 v olju naslikal Salomo s Krstnikovo glavo, v drugi varianti pa je isti motiv upodobil kot plastiko.

Salomo so, podobno kakor večino Wildovih del, ocenjevali zelo različno: nekateri so jo imeli za nepomembno in slabo napisano besedilo (npr. Philippe Jullian), drugi so ji priznavali odlike dognane literarne umetnine, značilne za estetičistično dekadenco. Morda je najbolj utemeljeno sodbo o drami Oscarja Wilda dal Mario Praz, ki med drugim pravi, da Flaubertovo, Moreaujevo, Laforgueovo in Mallarméjevo Salomo poznajo samo strokovnjaki in študentje literature, Salomo genialnega komediografa pa pozna ves svet.

SLAVKO GABERC

Oscar Wilde: Saloma; prevod Djurdja Fleré; študijo napisala Majda Stanovnik - 1. izd. - Ljubljana - DZS, 1991. (Zbirka Klasje, I. letnik)

Redno izdajanje klasičnih in sodobnih leposlovnih del ima na Slovenskem dokaj dolgo tradicijo, ki sta jo utrdila predvsem predvojna zbirka *Cvetje iz domačih in tujih logov*, po vojni pa sta to vlogo prevzeli zbirki *Klasje* in *Kondor*. Obnovljena zbirka *Klasje* prinaša tista literarna besedila, ki dopolnjujejo z novostmi tujih (predvsem francoskih) zgledov pomenijo nepogrešljiv del književnega pouka oziroma obveznega šolskega branja. Meščanska kultura se je v Evropi razvijala nekaj stoletij, še posebej se je bujno razcvetela v drugi polovici 19. stoletja, proti koncu pa je vidno opešala in začela kazati znake stagnacije in razkroja. Tedaj se je zanjo uveljavila oznaka »dekadence«. V literaturi se ta izraz najpogosteje uporablja v povezavi z oznako »simbolizem«, včasih tudi kot njen nadomestek. Njegova vsebina izraža odklonilno stališče tradicionalističnega meščanstva do tistega dela svoje umetnosti in umetnikov, ki se niti v literarnem, niti v vsakdanjem življenju niso podrejali ustaljenim navadam ter hkrati brezkompromisno zavračali konvencionalne vrednote tedanje družbe. Danes je povsem jasno, da sta prav simbolizem in dekadenca dala številna izhodišča modernističnim in avantgardnim tokovom 20. stoletja.

Oscar Wilde je bil ob koncu 19. stoletja najpomembnejši predstavnik angleške dekadence, ki se je neposredno navezovala na nekoliko zgodnejšo francosko. Vendar mu je šele po več letih vztrajnega dela in raznovrstnih poskusov uspelo, da se je, kakor pravi njegov biograf Richard Ellmann, »prelevil iz občudovanega kramljaja v uspešnega avtorja«. Oscar Wilde je pisatelj širokega razpona, saj je po mladostnem pesnikovanju kmalu začel pisati dobro pripovedno prozo; med zvrstmi pa je dobro obvladal pravljico, novelo, roman, komedijo, tragedijo in esej.

Oscar Wilde se je upiral vsemu, kar je zagovarjalo naturalizem in je postal podobno kot Byron večje ime v evropski književnosti kot pa v Angliji, kjer ga niso nikoli tako resno upoštevali

Včeraj v tretji kvalifikacijski skupini evropskega nogometnega prvenstva proti Norveški Medla predstava in poraz azzurrov

Kvalifikacije za nogometno EP

Presenetljiv poraz Nemčije

Včeraj so igrali še vrsto drugih tekem v okviru kvalifikacija za evropsko prvenstvo, ki bo prihodnje leto na Švedskem. V 4. skupini, kje igra tudi Jugoslavija, je Danska po pričakovanju premagala Avstrijo. Jugoslavija pa je še vedno trdno na vrhu lestvice, od ostalih skupin preseneča neodločen izid Finske proti Nizozemski in poraz Nemčije v gosteh proti Walesu.

SKUPINA 1

ISLANDIJA - ČSFR 0:1

LESTVICA

Francija	5	5	0	0	13:3	10
Češkoslov.	5	4	0	1	8:4	8
Španija	4	2	0	2	14:7	7
Islandija	6	1	0	5	4:7	2
Albanija	6	1	0	5	1:19	2

SKUPINA 2

ŠVICA - SAN MARINO 7:0 (3:0)
STRELCI: Knup v 3. in 82. min., Hottiger v 13. min., Beat Sutter v 29. min., Hermann v 55. min., Ohrel v 78. min., Turkylmaz v 90. min.

LESTVICA

Švica	6	4	1	1	17:4	9
Škotska	5	3	2	0	8:4	8
Bolgarija	6	2	2	2	10:7	6
Romunija	5	2	1	2	10:6	5
San Marino	6	0	0	6	1:25	0

SKUPINA 3

NORVEŠKA - ITALIJA 2:1 (2:0)

LESTVICA

Sov. zveza	4	3	1	0	7:0	7
Norveška	5	3	1	1	8:3	7
Italija	5	2	2	1	9:4	6
Madžarska	6	2	2	2	8:7	6
Ciper	6	0	0	6	2:20	0

SKUPINA 4

DANSKA - AVSTRIJA 2:1 (1:0)
STRELCA: Christensen (D) v 2. in 77. min., Ogris v 83. min.

LESTVICA

Jugoslavija	6	5	0	1	20:4	10
Danska	5	3	1	1	9:6	7
Avstrija	5	1	1	3	7:3	3
Sev. Irska	5	0	3	2	3:8	3
Ferski ot.	5	1	1	3	3:15	3

SKUPINA 5

WALES - NEMČIJA 1:0 (0:0)
STRELEC: Rush v 67. min.

LESTVICA

Wales	4	3	1	0	6:2	7
Nemčija	3	2	0	1	4:3	4
Belgija	4	1	1	2	5:5	3
Luksemburg	3	0	0	3	2:7	0

SKUPINA 6

FINSKA - NIZOZEMSKA 1:1 (0:0)
STRELCA: Boer (N) v 60. min., Holmgren (F) v 77. min.

LESTVICA

Nizozemska	6	4	1	1	14:2	9
Portugalska	5	3	1	1	9:3	7
Finska	5	1	3	1	4:4	5
Grčija	3	2	0	1	7:4	4
Malta	7	0	1	6	1:22	1

NORVEŠKA - ITALIJA 2:1 (2:0)

STRELCI: Dhalum v 4. min., Bohinen v 24. min., Schillaci v 78. min.

NORVEŠKA: Thorstvedt, Lynderesen, Ahlsen, Bratseth, Tore Pedersen, Loken, Bohinen, Ingebrigtsen, Dahlum (od 46. min. Erik Pedersen), Sorloth, Jakobsen.

ITALIJA: zenga, Ferrara, Maldini, Eranio, Ferri (od 90. min. Bergomi), Baresi, Lombardo, De Napoli (od 53. min. Schillaci), Vialli, Mancini, Crippa.

SODNIK Van der Ende (Niz.). GLEDALCEV: 25.000. Izključen Breggomi v 91. min.

OSLO — Italija je brzkone predčasno v Solu končala svojo pot do evropskega prvenstva v Švedski. Na včeraj-

šnjem zelo pomembnem srečanju proti Norveški so namreč azzurri povsem zaslužno izgubili, saj so bili gostitelji predvsem fizično bolj pripravljeni, poleg tega so pokazali veliko več volje do zmage od »bogatejših gostov«.

Norvežani so začeli izredno poletavno in odločno, saj so že v 4. min. povedli z Dahlumom in nato dosegli drugi zadetek z odličnim Bohinenom, ki je spretno preigral vso italijansko obrambo in premagal tudi Zengo. Gostitelji so nadaljevali z napadalno igro in azzurri so pokazali nekaj več le v drugem polčasu, ko so tudi dosegli častni zadetek s Schillacijem.

Vsi azzurri, razen morda Franca Baresija, so povsem odpovedali. Nasprotno pa so Norvežani igrali odlično, požrtvovalno, hrabro.

Medtem ko je Chioccioli ubranil vodstvo Bugnu kronometer

IRANO (PARMA) — Kot je bilo pričakovati, je Italijan Gianni Bugno zanesljivo osvojil včerajšnjo, 10. etapo na kronometer pred Francozom Bernardom, ki je zaostal za 8 sekund. Vsi ostali pa so morali priznati Bugnovno premoč, predvsem pa sta odpovedala Francoz Laurent Fignon, ki je bil šele 45. po 4'32" in Španec Pedro Delgado, ki se je moral zadovoljiti z 31. mestom. Franco Chioccioli je uspel ohraniti prvo mesto na skupni lestvici le za sekundo, kar pa je po včerajšnji etapi vsekakor podvig.

VRSTNI RED 10. ETAPE (Collecchio - Langhirano, 43 km): 1. Bugno (It.) 55'13" s povprečno hitrostjo 46,725 km/h; 2. Bernard (Fr.) po 8'; 3. Gelfi (It.) po 45'; 4. Hodge (Avstral.) 53'; 5. Jaskula (Polj.) 55'; 6. Lelli (It.) po 56'; 7. Chiappucci (It.) 1'01"; 8. Chioccioli (It.) 1'02"; 9. Sierra (Ven.) 1'13"; 10. Lejarreta (Šp.) 1'20".

SKUPNA LESTVICA: 1. Chioccioli (It.) 46.19'56"; 2. Bugno (It.) po 1'; 3. Lejarreta (Šp.) 26'; 4. Chiappucci (It.) 56'; 5. Lelli (It.) 1'18"; 6. Puljnikov (SZ) 1'30"; 7. Sierra

(Ven.) 1'58"; 8. Jaskula (Polj.) 2'11"; 9. Echave (Šp.) 2'28"; 10. Bortolami (It.) 2'52".

Danes bo na vrsti 11. in zelo naporna etapa od Savone do Monvise (182 km).

Lancii rally Akropole

ATENE — Po afriškem safariju je Kankkunen zmagal tudi na tistem, ki mu pravijo evropski safari. Osvojil je namreč končno prvo mesto na rallyju Akropole, ki je nasploh prinesel velik uspeh Lancii.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Kankkunen (lancia delta) 7.30'06"; 2. Sainz (toyota celica) po 1'01"; 3. Biasion (lancia delta) 3'30"; 4. Auriol (lancia delta) 4'42"; 5. Schwarz (toyota celica) 5'38"; 6. Ericsson (toyota celica) 9'55"; 7. Eriksson (mitsubishi galant) 16".

VRSTNI RED AVTOMOBILSKIH HIŠ: 1. Toyota 94; 2. Lancia 91; 3. Ford 28; 4. Subaru 20; 5. Nissan in Mazda 12.

LESTVICA PILOTOV ZA SP: 1. Sainz (Šp.) 75; 2. Kankkunen (Fin.) 58; 3. Auriol (Fr.) 42; 4. Biasion (It.) 39; 5. Eriksson (Šve.) 23; 6. Ericsson (Šve.) 21; 7. Alen (Fin.) 20; 8. Schwarz (Nem.) 18.

S sinočnim porazom se je verjetno tudi končal Vicinijev cikel. Sedaj, ko je italijanska reprezentanca skoraj odrezana od boja za finalno skupino na EP, bo verjetno prav Vicini, ki je sinoči proslavil 50. tekmo na krmilu reprezentance, tarča polemik milijonov italijanskih navijačev in tudi predsednika italijanske zveze Matarreseja.

Na sliki (telefoto AP): tako je Bohinen premagal Zengo.

EP under 21

Neverjetno: Italija prejela kar 6 golov!

NORVEŠKA - ITALIJA 6:0 (2:0)

STRELCI: Larsen v 24', Eftevaag v 26 in 68', Stgrand v 71', Stgrandli v 78', Buer v 89'.

ITALIJA: Antonioli, D. Baggio, Favalli, Monza, Negro, Sottili, Verga, Corini, Maniero (Lantignotti), Albertini (Breda), Orlando.

STAVANGER — Mlada italijanska reprezentanca je včeraj doživela prvo katastrofo. Res je, da so nastopili v okrnjeni postavi, res pa je, da nihče ni pričakoval takega poloma azzurrov.

LESTVICA SKUPINE 3

Norveška	3	2	1	0	11:3	5
Italija	3	2	0	1	2:6	4
Sov. zveza	2	0	2	0	2:2	2
Madžarska	4	0	1	3	1:5	1

Napoli najel Blanca

NEAPELJ — Napoli je najel veznega igralca Montpellierera in francoske državne rperezentance Laurenta Blanca. Zanj je Napoli odštvel približno nekaj več kot štiri milijarde lir.

1. jugoslovanska nogometna liga

Olimpija solidna proti Zemunu

LJUBLJANA — V 36. kolu 1. jugoslovanske zvezne lige je ljubljanska Olimpija pred približno tisoč gledalci že po 1. polčasu vodila z 2:0 proti Zemunu (gola sta dosegla Topić v 6. in Dinko Vrabac v 42. minuti). Igrala je solidno, borbeno in imela še nekaj priložnosti za zadetek. V 2. polčasu se ni posebno naprezala, gostje pa so zaostanek zmanjšali šele v 84. minuti s Petrovičem.

Izidi 36. kola: Budućnost - Partizan 2:1 (2:1); Radnički - Dinamo 1:1 (1:0) po 11-metrovkah 6:5; Crvena zvezda - Hajduk 1:0 (0:0); Velež - Borac 2:4 (0:3); Olimpija - Zemun 2:1 (2:0); Vojvodina - Rijeka 1:1 (1:0), po 11-metrovkah 4:1; Proleter - Osijek 2:0 (1:0).

Lestvica: Crvena zvezda 50 točk (34 tekem), Dinamo 42 (34), Partizan 39 (34), Proleter 35 (34), Borac 34 (34), Velež 30 (34), Osijek 30 (33), Vojvodina 30 (34), Olimpija 30 (35), Radnički 30 (34), Hajduk 29 (34), Zemun 29 (34), Rad 28 (32), Željezničar 28 (34), Sarajevo 28 (33), Rijeka 27 (34), Budućnost 26 (35), Sloboda 23 (34), Spartak 4 (34).

Danes: Rad - Sarajevo, prost: Željezničar.

Zaradi izgrediv kazen Barletti

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je glede nedelj-skih izgrediv na tekmi Barletta - Cosenza kaznovala Barletto z izključitvijo igrišča za dve koli, Cosenzi pa je dosodila zmago z 2:0. Na skupni lestvici ima tako Cosenza 34 točk in je že skoraj na varnem.

Glede posameznikov B lige je bil Gualco (Cremonese) izključen kar za tri kola, za dve koli Sabato (Ascoli) in Chiorri (Cremonese), za eno kolo pa Corino in Picci (Triestina), Ceramicola in Ferrara (Salernitana), Ermini (Ancona), Gelsi (Pescara), Marcato (Ascoli), Maspero in Verdelli (Cremonese), Miggiano (Avellino), Nunziata (Padova) in Padalino (Foggia).

Presenečenje na teniškem prvenstvu Francije Courier izločil Edberga

PARIZ — Z uvrstitvijo v polfinale mednarodnega teniškega prvenstva Francije sta Jim Courier (ZDA) in Michael Stich (Nem.) dosegla največji uspeh v svoji karieri. Še zlasti preseneča uspeh Couriera, ki je izločil Šveda Edberga (6:4, 2:6, 6:3, 6:4).

Seveda je odmevna tudi zmaga Sticha proti Argentincu Davinu (6:4, 6:4, 6:4): tokrat bo namreč prvič, da bosta v polfinalu turnirju Velikega slama igrala dva Nemca. Spored polfinala (v petek) je namreč naslednji: Courier (ZDA) - Stich (Nem.), Becker (Nem.) - Agassi (ZDA).

Danes bo na vrsti ženski polfinale. Spored: Graf (Nem.) - Sanchez (Šp.), Seles (Jug.) - Sabatini (Arg.).

Košarkarski turnir v Atenah

Zmaga Italije

ITALIJA - ŠPANIJA 102:85 (42:36)
ITALIJA: Pittis 8, Gentile 3, Magnifico 17, Dell'Agnello 10, Rossini, Brunamonti

11, Iacopini 5, Binelli 2, Riva 22, Premier 7, Costa 12, Rusconi 5.

ŠPANIJA: Villacampa 14, Hansen, Antunez 9, Iofreisa 3, Andreu, Romay 2, Cargol 9, Arcega 9, Oregana 9, F. Martinez 10, Martin 13, San Epifanio 7.

SODNIKA: Horman (Šve.) in Marzin (Fr.); PM: Italija 30:42, Španija 33:42; PON: Magnifico (31); 3 TOČKE: Italija 4:14 (Gentile 1:2, Brunamonti 0:2, Iacopini 0:2, Riva 2:7, Premier 0:1); Španija 2:8 (Villacampa 1:3, Iofreisa 0:1, Cargol 1:1, Martin 0:1, San Epifanio 0:2); GLEDALCEV: 5 tisoč.

ATENE — V začetku tega uvodnega srečanja na turnirju ob 100-letnici košarke so se »azzurri« prilagodili skromnemu nasprotniku, kar je trenutno Španija, ki je le blede senca nekdanje solidne reprezentance. Zatem je Italija le izboljšala svojo igro, zlasti v 2. polčasu je uredila obrambo, in zmaga ni mogla uiti.

V drugi tekmi večera je Grčija z 90:80 (53:39) premagala Francijo.

Današnji spored: SZ - Francija, Španija - Jugoslavija.

Jutri v prvi moški košarkarski diviziji v Dolini Brežani jurišajo na drugo zmago

Medtem ko je Polet že igral in izgubil v drugem kolu finalne skupine za prestop v promocijsko košarkarsko prvenstvo, bo jutri na vrsti Breg Adriat-hern A, ki je v prvem kolu v gosteh zanesljivo premagal moštvo Aclija. Brežani bodo jutri ob 19.30 v Dolini igrali proti moštvu Lega Nazionale, ki je v prvem kolu že premagalo poletovec.

Brežani, ki doslej še niso izgubili v tem prvenstvu (v regularnem delu in prvi tekmi finalne skupine), so jutri favoriti, čeprav bodo morali igrati izredno zbrano že od samega začetka. Bregovi košarkarji bodo v prednosti, saj bodo igrali na domačih tleh in pred svojimi navijači, ki bodo Korenovim igralcem lahko še kako v pomoč.

Mladinsko prvenstvo Slovenije

Tesen poraz Kontovelcev

KONTOVEL - ILIRIJA 96:98 (48:44)

KONTOVEL: Ban, Budin 30 (1:3), Rebula 22 (3:3), Pavlica 6, Briščik 2, Emili 21 (5:8), Vodopivec 2 (2:3), Gregori 9, Daneu 4 (4:4).

ILIRIJA: Gombač 2, Krvnarič 15 (1:5), Kremser 8, Radovič, Boc 1 (1:2), Perovic 2, Umek 8, Zaletel 62 (9:11).

TRI TOČKE: Budin 3, Rebula 1, Gregori 1, Zaletel 5.

Sinoči so Kontovelovi kadeti odigrali drugo kolo mladinskega košar-

karskega prvenstva Slovenije in po dokaj borbeni in izenačeni tekmi klonili pred sovrstniki ljubljanske Ilirije z dvema točkama razlike.

Naj povemo, da so Mednovi fantje igrali boljše v prvem delu tekme, ko so si priigrali vodstvo tudi desetih točk, medtem ko so v drugem delu tekme popustili. Gostje pa so odigrali mnogo bolj značajno, predvsem v obrambi. Omenili bi še izvrstno igro Zelletela v vrstah ljubljanske Ilirije, ki je bil praktično neustavljiv in za razdred boljši od ostalih igralcev na igrišču.

V prihodnjem kolu se bodo Kontovelovi mladinci pomerili z ljubljanskim Slovanom. (Cancija)

MINIBASKET

TURNIR »PRVI KOŠI«

DON BOSCO - POLET 39:24

POLET: Švab 2, Grilanc 3, Piccini 2, Ferluga 5, Gregori 2, Kocjančič 8, Milič, Mitja Suhadolc, Pavat, Matjaž Suhadolc 2.

Poletovi najmlajši so sklenili ta turnir z verjetno svojo najboljšo tekmo, saj so v gosteh nudili gostiteljem nepričakovan odpor. Še več: po prvi četrtini so vodili kar z 12:2. Nato so nekoliko popustili in morali priznati premoč Don Bosca.

V nedeljo pa je bila v »balonu« Libertasa pri Sv. Ivanu zaključna prireditel in nagrajevanje tega turnirja, na katerem sta od slovenskih ekip nastopila Bor in Polet.

Na rednem občnem zboru Športnega društva Primorje na Proseku Dokaj težko breme 120 nogometašev

Na rednem občnem zboru proseškega Primorja letos ni bilo volitev, tako da je predsednik Dario Kante podal le poročilo o delovanju v minuli sezoni, ni pa pozabil tudi na nekaj misli, ki so že običajne na podobnih shodih te domače športne organizacije.

Cepprav ni stanje rožnato v nobenem domačem športnem društvu, so člani, ki se udeležujejo občnih zborov Primorja kot otopeli, ko jih je predsednik vabil na večje sodelovanje. Letos je bilo morda še slabše, kajti zelo uspešno poslovanje je odpravilo sicer majhen dolg iz prejšnjega leta in verjetno

se je marsikomu zdelo, da sploh ni treba več delati.

Dela pa je dejansko vedno več, ker je vodstvo kluba v nekaj letih z vztrajnim delom in jasnimi cilji zbralo v svojih številnih ekipah skoraj 120 nogometašev, ki so zastopali rumenorde-če barve od druge amaterske lige do starostno najnižje kategorije. Vsem tem silam je treba zagotoviti redno delovanje oziroma razvoj in razdobljenost majhnih in velikih opravil spravlja odbornike v vsakodnevni obup.

Na športnem področju je Primorje zadostilo vsem nujnostim organizacijskega značaja in doseglo s člansko ekipo tudi prestop v 1. amatersko ligo. Zanj je že tudi opravilo poglobitve ukrepe za dostojen igralski kader. Pomoč pokrovitelja "Mandingo caffè" je bila v tem pogledu odločilna.

Samo številke so pokazale, da so pri Primorju zelo veliko delali tudi daleč od nogometnega igrišča. Priredili so vauške praznike, plese, loterije in vse, kar je bilo potrebno za materialno podporo nogometnemu klubu. Očitno vauška slidarnost pride do izraza, ko gre za enkratne (čeprav v resnici večkratne) napore, trajna angažiranost in odgovornosti pa so neke vrste šibe božje.

Nogometni del predsedniškega poročila ni mogel mimo stvarnosti, ki so sicer že vsem znane iz poročil o prvenstvih. Novost je bila pridobitev dveh balinarskih stez, ki sta že rodili športno udejstvovanje v balinanju. Navidezno manj pomembna pridobitev bi lahko postala vaužen združevalni faktor, od katerega bi morda imeli koristi tudi nogometaši.

Cepprav je občni zbor, sicer brez kakih formalnih aktov, pridobil enega novega odbornika, ni bilo v sklepnih besedah predsednika Kanteja posebnega optimizma. Uspešnega poslovanja v minuli sezoni ne bo mogoče kar tako ponoviti, ker je delovna sila že močno utrujena in nasičena.

BRUNO KRIZMAN

Na sliki (foto Krizmančič): z občnega zbora proseškega Primorja.

Pri teniški sekciji padriško-gropajske Gaje Vrsta tekmovalnih nastopov Uspešno sklenili letošnji tečaj

v soboto je bilo na teniških igriščih SZ Gaja prvo kolo deželnega dela moškega ekipnega prvenstva under 14. Mladi gajevci so gostili ekipo APR iz Buttrina in slavili zmago z 2:1. Srečanje posameznikov sta brez težav osvojila brata Plesničar, v igri dvojic pa sta po napetem boju Vasja Vavpetič in Martin Vidali klonila v tretjem setu. Ženska vrsta je v istem prvenstvu ta teden počivala.

Prav tako v soboto se je s turnirjem in igrami zaključil letošnji tečaj za osnovnošolce in nižješolce, ki ga je vodil prof. Boris Košuta. Okrog 25 mladih (na sliki), ki so skozi vso zimo vadili v treh skupinah, je pokazalo, česa so se naučili in na koncu so bili prav vsi nagrajeni s ličnimi kolajnam. Nagrajevanju sta prisostvovala tudi predsednik in tajnik pokrajinskega odbora teniške zveze, ki sta se pohvalno izrazila o delovanju padriško-gro-

pajškega društva in čestitala otrokom za vidne dosežke.

Nekateri od tečajnikov so v nedeljo nastopili v Vidmu, kjer je pri klubu Città di Udine bila manifestacija za otroke izpod desetih let, ki so se začeli baviti s tenisom. Tekmovanje je bilo ekipno, udeležilo pa se ga je 18 ekip iz dežele. Obsegalo je turnir v tenisu in tekmovalje v poligonu. Gajo so zastopali Staška Cvelbar, Denis Frogia in Daniele Canone. V ekipi videmskega društva pa je nastopila tudi Nicoletta Košuta. Vsi so se dobro odrezali, predvsem glede na kratko obdobje, odkar igrajo, in pa na dejstvo, da so bili med najmlajšimi. Medtem se nekateri starejši člani udeležujejo deželnih turnirjev za neklasificirane. Omenimo Dorjana Gomizlja, ki se je na komaj zaključenem turnirju v Fogliano prebil do četrtfinala. (Plesničar)

Obračun trenerja Vatovca o Jadranovem nastopu v C ligi Uspešna predvsem obramba

Pred kratkim se je končalo italijansko košarkarsko prvenstvo C lige, v katerem je nastopilo tudi moštvo Jadrana TKB. Trener Walter Vatovec nam je posredoval naslednji obračun Jadranove ekipe.

32 točk, 16 zmag in 14 porazov, od tega 9 zmag in 6 porazov na domačem igrišču in 7 zmag in 8 porazov na tujem, kar pomeni 6. mesto skupaj z Bassanom in Solvayem. Za vodilnim Pordenonom smo imeli najboljšo obrambo, naš napad pa je bil z 2380 delnimi koši eden slabših v tej konkurenci. Bili smo daleč najbolj mlada ekipa v ligi, povrh vsega pa smo prvih 6 kol igrali brez Sosiča, v drugi polovici prvenstva pa še 6 kol brez Merlina in to je za nas pomenilo kar 5 zaporednih porazov in obenem tudi najbolj kritično in negativno obdobje v letošnjem prvenstvu. Po vrnitvi Merlina smo sezono končali s 5 zmagami in 3 porazi.

V mladinski konkurenci smo dosegli zgodovinski rezultat z uvrstitvijo na tretje mesto z izkupičkom 14 zmag in 6 orazov, kar nam je omogočilo dodatno tekmo s Petrarco za uvrstitev v nadaljnjo fazo, katero smo žal izgubili.

V sedmih mesecih tekmovalja (oktober - april) so mladinci (6-7/10 ekip) igrali 50 prvenstvenih tekem (30 članskih + 20 mladinskih) ter 40 trening-tekem s turnirji vred in bili praktično zasedeni 6 dni na teden, kar je ogromna obremenitev. Kljub vsemu pa so rezultati krepko poplačali njihov trud.

Štirje članski igralci so imeli 30 prvenstvenih tekem in 35 trening-tekem s turnirji vred in 4 krat tekdensko trening.

Člansko in mladinsko ligo smo, začeli s 14 igralci. Prav vsi so tudi sezono končali. Če primerjamo začetno stanje (avgust) in končno stanje (maj), je bil napredek izredno velik skoraj pri vseh igralcih. Ne pozabimo, da je 6/10 igralcev te ekipe prišlo iz vrst Sokola, kar je tudi za to društvo, sicer indirektno, velik uspeh. Žal so ti fan-

tje (71/72) letos ujeli prav zadnji vlak, da bi lahko skupaj dokazali svojo vrednost. Veliko je bilo zamujenega že v prejšnjih letih, saj predvsem 71 letniki niso do letos imeli pravega in rednega treninga. Nemogoče je fante pri 19 letih naučiti tisto, kar bi morali pridobiti že od 15 leta z redno in dosledno vadbo. Ta handicap 4 let je izredno težko nadoknaditi in zato seveda plačuješ davek. Najbolje je bilo to opaziti na tekmi s Petrarco. Zmagala je v bistvu razlika med dolgoročnim načrtnim delom (Petrarca) in kratkoročnim nenačrtnim delom (Jadran).

Velik minus za nas je bilo tudi »domače igrišče«, saj smo v Športni palači lahko trenirali samo enkrat tedensko in to v torek. Tudi ta termin nam je večkrat odpadel zaradi mladinskih tekem, tako da smo položaj reševali, ko je to bilo mogoče s prijateljskimi tekmami s Servolano. Igrati v dvorani, kjer skoraj nikoli ne trenirajo, je vsekakor velik handicap. Že v prihodnje bi bilo potrebno o tem razmisliti.

Kar se tiče igre same, lahko trdim, da sem cilje, ki sem si jih zastavil ob začetku prvenstva v celoti dosegel, predvsem glede obrambe. Pri članskem moštvu smo predvajali 80 % mož-voja, 20 % pa conske obrambe, velikokrat nam je prav dobra osebna

obramba prinesla nenadejano zmago z boljšimi moštv. Sicer pa samo dejstvo, da spadamo med boljše obrambne ekipe prvenstva, jasno priča o uspešnosti naše obrambe, kar je za mentaliteto naših ekip prava redkost. In to kljub temu, da smo imeli pri skokih čez vso sezono veliko problemov.

Tudi pri mladincih je obramba delovala zelo uspešno, ta je bila 90 % mož-voja ter 10 % conske obrambe, ki smo jo uporabili samo v posebnih situacijah. Ne pozabimo, da je prav agresivna mož-voja obramba v moderni košarki predpogoj za katerikoli uspeh, v mladinskih ligah pa bi morala biti edina, s katero dvigujemo raven igralca. Ta agresivnost zahteva poleg telesne pripravljenosti tudi veliko koncentracije. In prav tu smo bili v obeh prvenstvih nestalni. Izrednim igram so večkrat sledili medli obrambni nastopi. Kontinuiteto obrambne igre pa si žal lahko pridobiš z dolgotrajnim treningom, za kar je ena sezona (nekateri igralci dve), premalo.

Nasproten učinek smo dosegli v napadu, kjer so bila nihanja v igri, predvsem v članskem moštvu, ogromna. Primeren razlog za to je, po mojem mnenju, pomanjkanje leaderja graditelja igre, ki bi znal dati ekipi svojo identiteto. Veliko smo delali na organizaciji igre, vendar brez pravega organizatorja je to težko izvajati.

Pri mladincih pa je bil cilj, ki sem si ga za naš napad zadal, skoraj v celoti uresničen. Igrali smo zrelejšo in bolj organizirano košarko kot pri članih, po principu »obremenitev - prenos«, »noter - ven« in le redko je prihajalo do igre 1 proti 5.

Na koncu bi se rad zahvalil svojemu pomočniku prof. Mariju za vso pomoč, ki mi jo je nudil tako na igrišču kot pri stikih z mediji ter Liviu Lesici, kateremu gre veliko zaslug za uspeh v mladinskem prvenstvu, kajti bil je pravi povezovalni faktor med temi fanti, katerim sledi že od najmlajših let.

VALTER VATOVEC

Tudi na Goriškem se mladinska nogometna prvenstva iztekajo Za začetnike Sovodnenj je ocena še kar pozitivna

NAJMLAJŠI

ZAOSTALO SREČANJE: Juventina - Italja 2:0.

KONČNA LESTVICA: Juventina 39, Azzurra 31, Pro Romans 29, Sanrocchese in Isontina 21, Lucinico 18, Pro Farra 17, Natisone in Corno 14, Mossa 9, Italja 7.

CICIBANI

IZIDI 18. KOLA: Pro Gorizia - Azzurra 0:4, Lucinico - Sanrocchese 4:2, Pro Gorizia - Isontina B 1:2, Sant'Anna - Italja B 9:0.

LESTVICA: Lucinico 31, Cormonese A 27, Isontina B 24, Azzurra 23, Sant'Anna 16, Pro Gorizia in Sanrocchese 12, Sovodnje 10, Italja B 8, Audax 3.

ZAČETNIKI

SOVODNJE - CORMONESE 0:1 (0:0)

SANROCCHESI - SOVODNJE 2:0 (1:0)

SOVODNJE: Pelegrin, Pahor, E. in V. Petejan, Gorjan, D. in M. Devetak, I. in

B. Prinčič, Černic, Peric, Florenin, Ožbot, Mažgon, Fajt.

Minuli teden se je zaključilo nogometno prvenstvo začetnikov za goriško okrožje. Moštvo Sovodnenj je v nekaj dneh odigralo kar dve tekmi, obe zaostali. Žal so se v obeh naši pomerili z moštvi z vrha lestvice, tako da na ugoden rezultat ni bilo mogoče računati. V prvi tekmi proti Cormoneseju A, ki je med prvenstvom dosegal same zmage, bi naši skoraj pripravili veliko presenečenje, saj so gostje dosegli zmagoviti gol prav v zadnjih sekundah.

Tudi na gostovanju v Gorici so si naši ustvarili kopico priložnosti za zadetek, vendar žoga ni in ni hotela v mrežo. Dve napaki obrambe, in domačini so lahko s lavili uspeh.

Končna ocena je za naše še kar pozitivna, kajti s 25 točkami so Sovodnje pristale na sredini lestvice. Končni izkupiček bi lahko bil mnogo boljši, saj si je naša enajsterica napravila vsaj osem do deset točk. Preveč tekem so naši namreč izgubili prav v zadnjih sekundah igre, večkrat celo z avtogolom. (I.P.)

IZIDI 28. KOLA: Sanrocchese - Sovodnje 2:0, Sagrado - Italja A 0:9, Medea - Cormonese B 0:0, Lucinico - Azzurra 2:1, Mossa - Corno 2:1, Cormonese A - Isontina 1:0, Italja B - Natisone 1:1. Počival je Pro Romans.

KONČNA LESTVICA: Cormonese A 56, Italja A 46, Sanrocchese 45, Isontina 41, Lucinico 36, Azzurra 33, Natisone 29, Cormonese B 27, Sovodnje 25, Medea 21, Pro Romans 18, Mossa 16, Corno 15, Italja B 6, Sagrado 2.

Na Tržaškem

CICIBANI (play off)

BOR FARCO - SAN GIOVANNI 2:0 (1:0)

BOR FARCO: Babuder (Jaš Gregori), Longo, Jan Gregori, Krizmančič, Karliš, Zornada, (Tolentino), Damjan Gregori, Manzin, Sossi.

STRELCA za Bor: Jan Gregori, Manzin.

V svoji zadnji tekmi "play-off" so borovci premagali mestnega tekmeča in zadovoljivo zaključili letošnje prvenstvo. Varovanci trenerja Verdenika so bili skozi vso tekmo boljši nasprotnik, a gol je padel tik pred koncem polčasa, ko je po lepo izvedenem kotu Jan Gregori z glavo preusmeril žogo v mrežo. Tudi v nadaljevanju so bili "plavi" boljši, ustvarili so vrsto priložnosti za gol in proti koncu tekme tudi podvojili z odličnim Manzinom.

To prvenstvo je bilo za naše najmlajše lepa izkušnja, naj so se v "play-off" spoprijeli z najboljšimi ekipami in zbrali skupno 4 točke, oziroma dosegli dve zmagi. Boljši ekipi sta bili vsekakor le Soncini in San Luigi, medtem ko so bili ostali enakovredni našim. Ker je San Luigi premagal Soncini z 2:1, je zato za naslov najboljšega potrebna še dodatna tekma med tema ekipama, ki sta zaključili prvenstvo z enakim številom točk. (d.gr.)

Sovodnjska ekipa, ki je letos nastopila v prvenstvu začetnikov. (Foto Čubej)

Več zaostalih srečanj na zamejskem balinarskem prvenstvu Danes 1. povratno kolo

Očitno se letošnja izvedba zamejskega balinarskega prvenstva ni rodila pod srečno zvezdo. Lahko bi jo namreč mirne duše poimenovali v zimsko prvenstvo, saj je bilo vreme vse prej kot naklonjeno. Tako se moramo zahvaliti le požrtvovalnosti in dobri volji nekaterih ekip, da so toliko srečanj spravili pod streho. Na nekaterih so merili moči v dežju, na drugih je tekmovalce pestil mraz. Na žalost se nekatere ekipe doslej niso držale pravila, da je treba zaostale tekme čimprej nadoknaditi: do danes, ko je polovica prvenstva že mimo, imajo nekatere kar dve ali več srečanj v zaostanku (glej Nabrežina, Polet in Mak).

Kot rečeno, je prvi del 11. zamejskega balinarskega prvenstva za nami, čeprav je treba odigrati še osem zaostalih srečanj. Naslov spomladanskega prvaka je premagano osvojil Kras, ki je edina nepremagana ekipa doslej. V dotedanjih desetih nastopih je izboril kar sedem zmag in sicer eno s 4:0 ter šest s končnim rezultatom 3:1. Proti Poletu, Primorju in v za-

dnjem nastopu proti presenetljivim Ricmanjem pa se je moral zadovoljiti z delitvijo točk. Gonilna sila Simonetovih varovancev so letos predstavnik v bližnjo in obveznem zbijanju Milko Emili in trojica v postavi Boris Milič, Pelicon in Doljak, ki sta utrpela vsak le po dva poraza v desetih srečanjih.

IZIDI ZADNJEGA KOLA 1. DELA PRVENSTVA: Danica - Zarja 2:2, Sokol - Gaja 1:3, Ricmanje - Kras 2:2, Polet - Mak 3:1, Kraški dom - Primorje prekinjeno zaradi dežja pri stanju 1:1, počivala je Nabrežina.

LESTVICA (v oklepaju število odigranih srečanj): Kras 28 (10), Danica 22 (10), Gaja 21 (9), Primorje 18 (8), Kraški dom 16 (8), Polet 16 (8), Zarja 16 (9), Sokol 16 (9), Ricmanje 14 (10), Nabrežina 14 (8), Mak 11 (7).

PRIHODNJE KOLO (danes): Mak - Kraški dom, Kras - Nabrežina, Polet - Danica, Gaja - Zarja, Sokol - Primorje, počivale bodo Ricmanje. (Z.S.)

V nedeljo v Tipani v Beneški Sloveniji Srečanje slovenskih planincev

Mladinski odsek SPDT je po osnovnih šolah v Trstu in predmestju priredil vrsto zanimivih predavanj o orientaciji. Na sliki predavanje na šoli Finžgar v Barkovljah.

Kot smo že poročali, bo v nedeljo, 9. t.m., v Tipani v Beneški Sloveniji 20. srečanje vseh slovenskih planincev. Srečanje prireja Beneško planinsko društvo v sodelovanju z občino Tipano in z Gorskou skupnostjo, prisotni pa bodo tudi predstavniki združenj planinskih društev. Po uradnem in kulturnem delu srečanja bo pohod po okolici Tipane, nato pa družabnost.

Ob tej priložnosti prireajo SPDT, SK Devin in SZ Sloga izlet v Tipano

(podrobna navodila pod rubriko »Obvestila«).

Izlet na Viš

V nedeljo, 23. t.m., prireja SPDT izlet na Viš (2666 m) v Julijskih Alpah ob priliki tradicionalnega srečanja planinskih društev iz Trsta, Reke, Kopra in Ilirske Bistrice. Podrobnejše informacije o poteku izleta bomo še objavili. (R.D.)

obvestila - obvestila

TPK SIRENA organizira tečaja jadrana na optimistih za otroke od 8. do 14. leta starosti. Prvi tečaj bo od 17. do 28. junija, drugi od 18. do 31. julija. Podrobnejše informacije na sedežu kluba v popoldanskih urah, tel. 422696.

SK DEVIN IN SZ SLOGA vabita kajakaše za spust po reki Reki od Ilirske Bistrice do Škocjana v soboto, 8. t.m. Odhod iz Ilirske Bistrice ob 8.30.

SZ SLOGA IN SK DEVIN vabita v nedeljo, 9. t.m. izlet v Tipano (Beneška Slovenija) ob 20. srečanju vseh slovenskih planincev. Odhod ob 8. uri iz Sestljana z osebnimi avtomobili in društvenim kombijem. Za informacije tel. 200236 (Bruno Škerk) in tel. 226283 (Viktor Stopar).

SPDT organizira v nedeljo, 9. t.m., avtobusni izlet v Tipano (Beneška Slovenija) ob 20. srečanju vseh slovenskih planincev. Odhod ob 7. uri izpred sodnijske palače in ob 7.20 izpred trgovine Terčon v Sestljano. Vpisovanje v uradu ZSSDI, informacije po tel. 766239.

KK BOR

prireja košarkarski kamp za otroke letnikov od 1977 do 1984. Kamp bo v prostorih stadiona 1. maj od 17. do 22. ter od 24. do 29. junija. Na razpolago je tudi minibus za prevoz otrok. Za informacije in vpisovanje tel. na št. 361476 (Walter Corbatti).

TPK SIRENA - ŠPORTNI RIBOLOV organizira teoretični in praktični tečaj športnega ribolova za otroke in mladince, in sicer od 13. do 18. junija in od 1. do 5. julija. Vpisovanje in informacije ob četrtkih in petkih na sedežu kluba od 17. do 20. ure, Miramarski drevo-red 32 (tel. 422696).

TENIŠKA SEKCIJA GAJA razpisuje skupinske začetniške teniške tečaje za odrasle in otroke. Začetek tečajev 17. oz 24. junija. Vpisovanje do vključno 14. junija neposredno na teniških igriščih v popoldanskih urah ali od 16. do 17. ure po telefonu 226115.

ŠD BREG

obvešča, da bo trening za osnovnošolski turnir v soboto, 8. t.m., ob 17. uri na igrišču v Dolini.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST sri - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 6. junija 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Preiskava o povezavi med Gladiom, trgovino z orožjem in atentati

Pod udarom preiskovalcev najvišji vrhovi bocenske MSI

BOCEN — Preiskava, ki jo je o povezavi med Gladiom, trgovino z orožjem in atentati začelo rimsko pravdnistvo, je v svoj vrtnec potegnila najvišje vrhove južnotirolskega MSI, vodilne stranke v Bocnu, ki je na občinskih volitvah leta 1989 dobila 19.652 glasov (27,1%) in 12 sedežev v občinskem svetu.

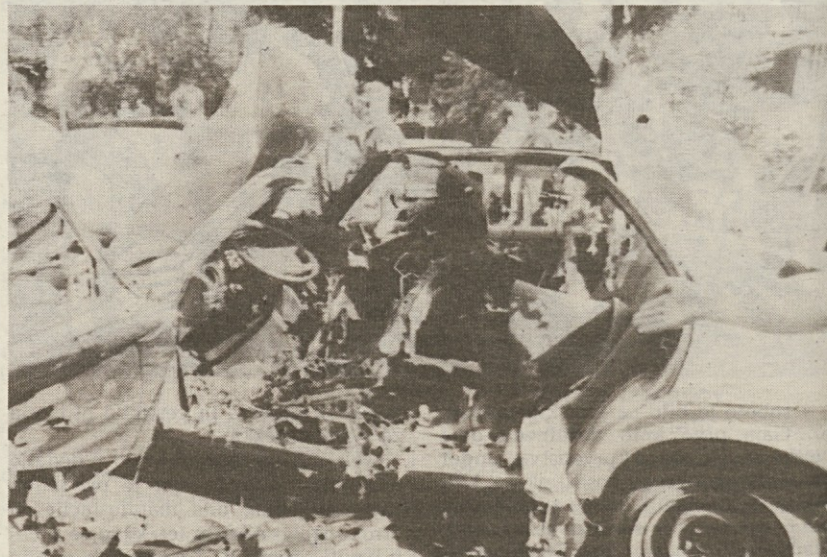
Po neuspešni sobotni preiskavi bocenskega sedeža misovcev, kjer so iskali dokaze za domnevno trgovino z orožjem in »italijanske« atentate na tem področju med leti 1970 in 1980, in po aretaciji bivšega uradnika MSI, 51-letnega Giancarla Masiera - skupaj z njim je v zaporu končalo še devet oseb, od katerih tudi dva pripadnika neofašističnega gibanja (eden od njiju je bivši sekretar bocenske FdG, ki pa se je umaknil s položaja, ker so pri njem našli pol kilograma mamila) - so v torek zvečer pod udar preiskovalcev prišli najvišji vrhovi bocenske MSI. Gre za tajnika Pietra Mitola in občinske svetovalce Holzmann, Benussija in Bolzanella, ki so po nalogu bocenskega državnega pravdnistva dobili »obisk« preiskovalcev, ki so podrobno preiskali njihova stanovanja. Ob najvidnejših predstavnikih pa je v preiskavo vpletenih še 10 neofašističnih aktivistov.

Do usmeritve preiskave proti vodilnemu kadru bocenske MSI je prišlo potem, ko so preiskovalci v stanovanju Giancarla Masiera odkrili dnevnik, v katerem je bilo med drugim tudi nekaj podatkov, ki so se nanašali na atentat proti misovskemu poslancu Andrei Mitolu leta 1987. Po teh podatkih naj bi atentat zakrivila skupina treh pripadnikov antirautijevske struje znotraj bocenske MSI. Zapisana naj bi bila tudi imena atentatorjev, in sicer Holzmann, Benussi ter Bolzanella. Toda v dnevniku naj bi bili tudi drugi podatki, ki zadevajo 18 »italijanskih« atentatov na Južnem Tirolskem in ki sta jih svoj čas »podpisala« združenje za zaščito Italijanov API in južnotirolsko italijansko gibanje MIA.

O rezultatih preiskave v stanovanjih in uradih bocenske MSI ni dosti znanega, zvedelo pa se je, da so v stanovanju tajnika Mitola zaplenili žepni rokožnik. V imenu MSI je »ogorčenje« izrazil prav Mitolo, ki je tudi dejal, da naj bi šlo za »žaljiv maneuver na škodo MSI in za nedostojno špekulacijo.« Nekaj podobnega je povedal tudi vsedrjavni tajnik neofašistov Pino Rauti, ki je obsodil dejanje preiskovalcev, strankarskim kameradam v Bocnu pa izrazil vso svojo solidarnost.

Atentat naj bi izvedli pripadniki Ete

Bomba v Madridu ubila poročnika

MADRID — Včeraj zjutraj je v Madridu bombni atentat ponovno zahteval smrtno žrtev. Ko je namreč 52-letni poročnik španske vojske Enrique Aguilar Prieto odklenil svoj avtomobil, je sledni eksplodiral in razmesaril vojaka, ki je bil seveda na mestu mrtev. Ob eksploziji so bile štiri osebe ranjene, od katerih hujše neko dekle, ki je izgubilo nogo.

Preiskovalci pripisujejo atentat baskovski separatistični organizaciji Eta, saj je bomba v avtomobilu ena njihovih najbolj pogosto uporabljenih atentatorskih sistemov. Atentat naj bi bil odgovor Ete na umor dveh njenih pripadnikov, ki so pred kratkim opravili drug atentat, ki je zahteval devet smrtnih žrtev. Ubiti poročnik je delal kot fotograf v kartografskem inštitutu španskega vojaškega letalstva, atentat pa se je zgodil v središčni madridski ulici v Ul. generala Romera Basarta, takoj potem ko je iz poročnikovega mercedesa izstopila Prietova hči, ki je šla v bližnjo šolo. In prav dijaki so bili ostali ranjenci tega atentata.

Na sliki (teletoto AP): razbitine poročnikovega mercedesa takoj po atentatu.

Vulkan Unzen je do sedaj zahteval več kot štirideset človeških življenj

TOKIO — Vulkan Unzen na najjužnejšem japonskem otoku Kiušu je v zadnjih dneh zahteval najmanj 40 smrtnih žrtev. Unzen, ki se »oglaš« že od novembra lani, vendar le omejeno, je začel bruhati z neznansko silo ter je presenetil vse tiste, ki so mislili, da je njegova silovitost v zadnjih letih poenotila.

Številka 40 je namreč zelo relativna, predvsem pa žal manjša od realne, saj je mnogo pogrešanih, pa tudi mnogo težko ranjenih. Reševalci so do sedaj dobili 28 trupel, med katerimi je nekaj povsem nepoznavnih, dobili pa so jih v glavnem v rečici Mizunaši, ki teče pod obronki 1359 metrov visokega vulkana.

Med žrtvami je tudi 16 časnika in televizijskih operaterjev, ki so se

hoteli preveč približati vulkansemu žrelu, pa jih je presenetil nenaden silovit izbruh. Med žrtvami sta tudi znana vulkanologa Francoz Maurice Krafft in Američan Harry Glicken.

Kljub temu, da je Japonska visoko vulkansko-seizmično področje, je ta ena najhujših vulkanskih nasreč v zadnjih letih, še pred tisto, ki se je zgodila na otoku Hokaidu in je zahtevala mnogo smrtnih žrtev.

Trenutno je namreč na Japonskem 77 aktivnih vulkanov, kar je desetina celotnega sveta. Najbolj znan je Fudži, vendar pa je najhujši prav Unzen, ki je leta 1792 zahteval kar 15 tisoč smrtnih žrtev. Od takrat se je Unzen občasno oglašal, vendar je miroval že nekaj let.

Tihotapili so orožje za Hrvaško

BEOGRAD — Tanjug poroča, da je policija v ameriški zvezni državi Arizona presekala tihotapski kanal, prek katerega naj bi poslali orožje za Republiko Hrvaško. Aretirali so ameriškega državljana jugoslovanskega rodu Ivana Kapetanovića, Marka Belinića, ki naj bi bil funkcionar hrvaške policije in jugoslovanskega državljana Željka Vusira. Vse tri so zadržali v preiskovalnem zaporu brez pravice do izpustitve na podlagi varščine. Kot piše časopis Arizona Republic, so ameriški carinski organi pol leta spremljali njihovo dejavnost in zbrali obsežen material, orožje pa naj bi obtoženci na Hrvaško poslali prek Italije. (dd)

Pri Brindisiju mornarji rešili 74 Albancev

BRINDISI — Ladja italijanske vojne mornarice Capri je včeraj v mednarodnih vodah v višini Brindisija rešila 74 Albancev, ki so bili v izredno težavnih razmerah na več splavih približno 35 milj od brindisijske obale. Zasiha plovila so bila neregularna iz sodov, ki so jih povezali z jekleno žico in pokrili z lesenimi deskami. Po končani reševalni akciji so italijanski mornarji tudi potopili splave, da ne bi predstavljali nevarnih ovir za druge ladje. Po nekaterih podatkih naj bi bili begunci na morju že dva dni.

Medtem pa iz Brindisija poročajo o novih primerih nasilja med albanskimi begunci. Tako so trije Albanci pretepli nekega rojaka, ki naj bi v eni izmed prikolic skušal posiliti ženo enega od treh napadalcev.

Ženske bolj inteligentne od moških?

SYDNEY — Dva avstralska genetika raziskovalca trdita, da naj bi bil ženski spol že po naravi bolj inteligenten od moškega. Profesorja Turner, s pediatrične bolnice v Sydneyju, in Mulley, s pediatrične bolnice v Adelaidi, sta za vsedrjavni svet za medicinske raziskave pripravila študijo, v kateri ugotavljata, da so geni inteligence prisotni v kromosomu x, ki pa je pri ženskah prisoten v dvakrat večji količini kot pri moških. V kromosomu x so prej že odkrili dva gena, ki v sebi nosita inteligenco, Turner in Mulley pa sta odkrila še tretji gen, ki skupaj s prvima dvema vpliva na delovanje možganskih funkcij.

Belgija je ena najbolj razvitih držav v Evropi, po narodnem dohodku je na enem prvih petih mest. Značilna je tudi po tem, da ima na naši celini največjo gostoto prebivalstva, saj živi blizu 300 prebivalcev na en kvadratni kilometer. Toda značilna je tudi po etnični problematiki, ki se bolj zaostre kot umirja, neglede na napore vlade, da bi jo vsaj za določen čas nekoliko omilili.

Belgija je bržčas najbolj izrazit evropski primer napetosti med narodnostmi, ki žive v določeni državi. Jugoslovanski je seveda daleč na prvem mestu, toda med razvitimi državami je zanesljivo prva Belgija. Res je sicer, da v tej državi nimajo vsak dan atentatov in drugih akcij, izhajajočih iz nesoglasij med narodnostmi, toda položaj je na mnogih področjih brezdvoma napet.

Najbolj akutna so zadnje čase v Belgiji vprašanja v zvezi s stanjem v šolstvu, z depolitizacijo sodstva, z ravnanjem policije, z zaščito državljanskih pravic ter zlasti z imigracijo, ki se stopnjuje in jo najbolj predstavljajo delavci iz Magreba. Toda problem, kako ublažiti odnose med severnim in južnim delom Belgije, se pravi med področjem, ki ga naseljujejo Flamci in področjem, na katerem so Valonci, predstavlja še zmeraj neprijetno stalnico belgijskega političnega in javnega življenja sploh.

Premier Winfried Martens se je v zvezi s tem lotil takorekoč tretje faze reform v sodobni zgodovini Belgije. Prva faza se je začela leta 1970,

Belgijski napor pri reševanju odnosov med Flamci in Valonci

ko sta vlada in parlament priznala glavnima narodnostima (Flamcev je okrog 56, Valoncev pa blizu 42 odstotkov) status »kulturnih skupnosti« z določenimi takorekoč »pravnimi prerogativami«. V parlamentu so nastale »jezikovne poslanske skupine« in sicer holandska, francoska in nemška. Sicer je znano, da je severni del Belgije takorekoč bogatejši, v njem je veliko podobne predelovalne industrije, narodni dohodek pa je kar za 2 odstotka višji od južnega dela, kjer pa so večinoma rudniki in je sploh bogat s surovinami.

Tudi ta komparacija nekako ustreza drugim evropskim deželam, v katerih je severni del navadno gospodarsko in standardno močnejši od južnega. Tedaj, leta 1970, so »kulturni sveti«, ki so jih imenovali iz »kulturnih skupnosti«, dobili tudi del oblasti. Bistvo je bilo potemtakem v tem, da sta parlament in vlada prejšnje »deklarativno« priznanje pričela končno spreminjati v novo »pravno« stanje.

Deset let pozneje pa so »kulturne skupnosti« pridobile nova poblastila; osrednje je bilo to, da

so lahko začele ustanavljati, oziroma sestavljati tudi svoje »vlade«. Šlo je že za korenito spremembo, ki pa je bila le korak v nadaljnjih reformah. Leta 1980 je belgijski parlament sprejel tudi poseben zakon, s katerim so končno priznali »suverenost« dveh glavnih belgijskih področij, se pravi Flamske in Valonije.

Tretjo fazo reform pa so začeli v Belgiji uveljavljati leta 1988; fazo so takorekoč razdelili na tri dele: v prvem so pričeli širiti decentralizacijo, ki je zaobjela zlasti področja komunikacij, javni del in pa sodstva ter šolstva. Tedaj so sprejeli tudi določilo, da morajo funkcionarji, se pravi vsi, ki so zaposleni v »javnih službah«, obvezno poznati in govoriti dva jezika. Seveda je to določilo veljalo in velja za »mešana območja«.

Oblikovali so tudi področje Bruslja, glavnega mesta, v katerem »morata skupno in enakopravno (po belgijski ustavi)«, živeti dve glavni narodnosti. Značilno je sicer za belgijsko zakonodajo, ki zadeva odnose med narodnostmi, da se močno naslanja na socialne segmente, ti pa so izpeljanka gospodarskih razmer, ki da morajo

biti, kakor pravi premier Martens, jamstvo uresničevanja novih reform v korist belgijskih prebivalcev dveh, pa tudi drugih narodnosti.

Omenjena tretja faza reform je v bistvu, kakor trdijo, »pravna aplikacija« že sprejetih političnih dogovorov. Toda teh dogovorov, kakor vse kaže, še ni dovolj, še ne zaobjemajo vseh tistih »javnih« področij, ki bi jih lahko. Tako se na primer Flamci zavzemajo, da bi jim osrednja oblast odstopila ustanove in pa vodenje socialnega zavarovanja ter tudi nekatere druge storitve. Valonci pa še zmeraj na sploh ugotavljajo, da še niso ne »politično« in ne »pravno« enakopravni s Flamci, češ, osrednja vlada in parlament bi morala z ustreznimi socialnimi korektivni le odločneje popraviti njihov položaj.

Martensova vlada se je v parlamentu obvezala, da bo »glavni del« svoje dejavnosti do konca mandata, se pravi do pomladi, le namenila nadaljnjemu pripravljanju ustavnih reform. Vse kaže, da bo pri tem ena bistvenih pridobitev priznanje posamičnih narodnosti v Belgiji tudi kot »mednarodnih subjektov«. Komparacija med Belgijo in Jugoslavijo je seveda zanimiva ne le zaradi objektivnega stanja, v katerem žive narodnosti, marveč tudi zavoljo naporov, da bi še bolj prišla do izraza njihova istovetnost. Seveda pa je položaj v Jugoslaviji daleč bolj zapleten in neizbežno bolj napet.

MIRO KOCJAN